

JOGPONT KISKÖNYVTÁR

Családjogi kérdések és válaszok

TÁMOP 2.5.1.B-11/1-2011-0006 számú projekt

www.jogpontplusz.hu

JOGPONT KISKÖNYVTÁR
Családjogi kérdések és válaszok

ISBN 978-963-08-9205-6

Komplett kivitelezés:
Pharma Press Kft.

Felelős vezető:
Dávid Ferenc

Felelős kiadó:
Németh László, az IPOSZ elnöke

CSALÁDJOGI

kérdések és válaszok

1. kérdés

Válófélben vagyok. Londonba szeretnék költözni kiskorú gyermekemmel (11 éves) életvitelszerűen, mint bevándorló. Kérdésem jogilag ez, hogy lehetséges. Kell-e a férjtől a válóper után valamiféle beleegyezés? Jelenleg én vagyok a gondviselője a gyermeknek hivatalosan.

A gyermek Magyarországról történő elvitele jogellenes lesz, ha a férje nem járul hozzá ahhoz, hogy gyermekét tartósan, vagy a végleges letelepedés szándékával külföldre vigye. Ez alól az eset alól egy kivétel van: ha bírósági döntés ezt kifejezetten lehetővé tette.

Amennyiben a férje hozzájárulna a gyermek végleges külföldi letelepedéshez, nyilatkozatát az illetékes gyámhatóságnak jóvá kell hagynia.

Újabb kérdés

Nagyon köszönöm gyors válaszukat, még annyit szeretnék kérdezni, hogy mivel még nem volt egy tárgyalás sem, bár a kérelmemben közös megegyezést írtam azt szeretném tudni, hogy az első tárgyaláson vetessem jegyzőkönyvbe efféle kérelmemet és ott a férjem tudna is nyilatkozni, effektíve ez alapján, ha beleegyezik, a gyermeket magammal vihetném...

Közös megegyezéses válás esetén célszerű még a bírósági tárgyalást megelőzően, ügyvéd előtt egyezséget kötni és abban részletesen rendezni minden lényeges kérdést, így a gyermek tartózkodási helyének megváltoztatását is. A megegyezést ezután be kell nyújtani a bontóperre illetékes bíróságon.

Ha nem születik ilyen megegyezés a tárgyalást megelőzően, akkor a bíróság előtt is előterjeszhető ez a kérelem. Így azonban nagy valószínűség szerint tovább tart majd az eljárás.

Újabb kérdés

Köszönöm válaszát. Felmerült egy problémám. Előzetesen engedélyezte, hogy a gyermeket magammal vigyen, de pár hét elteltével most azt mondja, hogy gondolkodik, hogy engedélyezze-e. Megtudta, hogy van egy új kapcsolatom, hozzáteszem neki is van. Nos, az új társam él kint külföldön és ő segítene beilleszkedni az új életünkbe. A kérdésem, a bíróságon, ha azt állítom, ami igaz, hogy ő engedélyezte és ott ő mégis nemet mond, mi történik. Meg kell-e indokolnia, miért nem engedi. A gyermek velem szeretne élni. A férjem véleményem szerint az irántam érzett düh miatt nehezíti meg a további életem. A gyermek nélkül, tudja, nem mennék ki, de itthon nem tudom találnék-e munkát, hiszen ő azt kérte én költözsem el. Tény, a jelzáloghitel nekem nehézséget jelentene. Azt találja problémának lesz-e lakásom, a leendő párom elfogadja-e majd. Nem tudom, ezek mennyire tartoznak az ítélethez, illetve fontos-e?

A bíróság az eset összes körülményének megvizsgálásával fogja ítéletét meghozni. A gyermek elhelyezésének és a szülői felügyeleti jog gyakorlásának kérdésében – amennyiben Önök között nem születik egyezség – is döntenie kell.

A legutóbbi levelezésünk óta hatályba lépett az új Ptk.

Az új Ptk. szerint: 4. könyvének 175. §-a szerint:"

4:175. § [Közösen gyakorolt szülői felügyeleti jogok]

(1) A különélő szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben közösen gyakorolják jogaikat akkor is, ha a szülői felügyeletet a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapján az egyik szülő gyakorolja, kivéve, ha a gyermekétől különélő szülő felügyeleti jogát a bíróság e tekintetben korlátozta vagy megvonta.

(2) A gyermek sorsát érintő lényeges kérdésnek tekintendő a kiskorú gyermek nevének meghatározása és megváltoztatása, a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének, huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése, állampolgárságának megváltoztatása és iskolájának, életpályájának megválasztása.

(3) Ha a különélő szülők egyes, a (2) bekezdésben meghatározott, közösen gyakorolt felügyeleti jogosítványok tekintetében nem tudnak megegyezni, erről a gyámhatóság dönt."

Eszerint amennyiben nem tudnak megegyezni a gyermek külföldre költözéséről, ebben a kérdésben a gyámhatóság dönt.

2. kérdés

A kérdésem: 4 éve váltunk el. A közös lakásban a volt férjem és a két fiam maradt. A válópernél úgy egyeztünk meg, hogy amikor a legkisebb fiam betölti a 18. évét, a volt férjem kifizeti a fél lakás árát nekem. Ami most elkövetkezett, de nem tud kifizetni, azt mondja. Nem tudom, milyen jogom van így a lakáshoz? Vagy egyáltalán, mit tehetek? Én azt gondoltam, hogy legyen a gyerekeké, én is, ő is átadjuk nekik. Ezt lehet-e? Ezt sem akarja, 4 millió volt a váláskor, aminek a fele lenne az enyém. 22 év után szinte semmi nélkül maradtam, de úgy érzem ezt is elvesztem. Nem akarom én sem, a gyerekek sem, hogy eladásra kerüljön, mert ragaszkodnak hozzá. A volt férjem el akar költözni onnan a barátnőjéhez, a fiúk pedig nem. Egyáltalán nem vagyok tisztába, hogy mit tehetek, mit nem. Köszönöm a választ!

A leveléből arra következtetek, hogy a lakás fele tulajdona az Öné, hiszen ebben az esetben köthettek a válóper során olyan egyezséget, hogy a fél lakás árát kifizeti a volt férje akkor, amikor a gyermekük 18 éves lesz.

Ebben az esetben Ön

– eladhatja a lakás felét kivevő tulajdonát (persze ebben az esetben a gyerekek járhatnak rosszul),

– ha nem adja el, követelhet a lakást használóktól a 1/2 tulajdon használatának ellenértékeként havi használati díjat.

Annak sincs jogi akadálya, hogy Ön a gyerekeknek ajándékozza a tulajdonrészét. Ehhez ügyvéd által készített ajándékozási szerződésre van szükség. Ezek a jogi lehetőségek.

3. kérdés

Tanácsot szeretnék kérni. Második házasságomban élek, hozva az előző házasság adósságait én is, illetve férjem is. Férjem válásakor a családi házukban volt felesége maradt, ami jelentős CHF felmondott hitellel terhelt. 1,5 éve kiköltözött a lakásból, üresen áll, közüzemi tartozásokkal, gázóra leszereléssel stb. Felvetődött: próbáljuk az Eszközkezelőnél felajánlani, így megszabadulhatna a hiteltől és bérlőként mi beköltöznénk: Banknál, Eszközkezelőnél érdeklődtünk már, elég nehézkes a dolog a jogszabályi feltételek miatt. Kérdésem: érdemes-e nekem belemenni egy olyan egyezkedésbe a volt feleséggel: tulajdonjogának lemondása esetén bizonyos összeg kifizetése. Mivel a hitelben adóstársként

szerepel, a bank nem fogja a kötelemből kiengedni, esetleg engem is bevon. Belemehetek-e? Jogilag mi az, amit ő tőlünk követelhet? Milyen szerződésbe érdemes foglalni, ha egy ilyen egyezsége sor kerül?

Ha jól értem a helyzetet, a családi ház a volt feleség tulajdonában áll egészen vagy fele részben. Ez utóbbi esetben az Ön férje fele részben tulajdonos.

Az ingatlanon a banknak minden bizonnyal jelzálogjoga van bejegyezve, valamint van egy hitelszerződés, amelyben adóstársak az Ön férje és a volt feleség.

A volt feleséggel történő esetleges megállapodást a következő módon célszerű végrehajtani:

1. Kötöni kell egy ingatlan adásvételi szerződést, amelyben a volt feleség az eladó, Ön a vevő. Ezt ügyvédnél kell megkötöni, mert ellenjegyzése nélkül nem fogadja be a földhivatal.

2. Egyidejűleg tisztázni kell a banknál a hitelszerződéssel kapcsolatos kérdéseket, nevezetesen: a Bank hozzájárul-e, hogy Ön átvállalja a volt feleség hiteltartozását.

A volt feleség követelheti Öntől az adásvételi szerződés szerinti vételárat. (Persze a vételár lehet a hitel átvállalása is).

Azt nem tudom megítélni, érdemes-e belemenni az egyezkedésbe. Ez attól függ, milyen értéket képvisel az ingatlan és milyen mértékű a felhalmozott adósság.

Újabb kérdés

Köszönöm gyors válaszát. A hitelösszeg jelenlegi árfolyam mellett kb.: 20 millió Ft. A bank a volt feleséget eddigi információk alapján nem fogja kiengedni a hitelügyletből. 1/2 d rész az övé, bár váláskor kötött vagyonmegosztásban a hitel törlesztését a férjemnek kötötték ki 2008-ban, a CHF árfolyam elszabadulása előtt. A bank jelenlegi állapotban a hitelösszegre egyezséget fog felajánlani a hitel mérséklésére illetve 50 e Ft-os havi fizetésre. Ebben a szerződésben már engem is bele akarnak vonni az exfeleség mellé. Aláírhatok-e ekkora összegre, mivel nekem is éppen elég tartozásom van az előző házasságomból a CHF-hitelek miatt? Illetve, ha bármilyen egyezség születne is hagyhatom-e, hogy lánya bejelentett lakosként szerepeljen az ingatlanon? Egy esetleges elhalálozás esetén milyen következményei lehetnek?

1.) Ha a hitelszerződést a bankkal aláírja, akkor személyesen is adósává válik a banknak, ezzel újabb terhet vesz magára. Ha a bank ezt az egyezség feltételeként

szabja, akkor azt kell mérlegelnie, hogy ezen hátrány ellenében milyen anyagi előnyt nyújt az egyezség.

2.) Az exfeleség lányának bejelentkezése a következő előnyökkel járhat:

- lesz, aki rendben tartja a lakatlan ingatlant;
- fizeti a rezsit;
- a férje nevéen lévő 1/2-ed tulajdon után használati díj fizetését igényelheti a férje.

3.) A bentlakás az öröklési feltételekre nincs hatással.

4. kérdés

2009. 09. 03-án elváltam, 3 gyermeket nevelek. A volt férjem, azóta sem fizeti a megítélt gyermektartást. A bíróságon végrehajtást kértem 2010 nyarán, de, azóta sem történt semmi. A fizetéséből sikerült 6 hónapnyi tételet letiltatni, de 2012. 04. hótól elbocsátották és egyéni vállalkozó lett, így ismét nem fizet semmit. A végrehajtó pedig még, azóta sem foglalta le sem az ingatlanát sem az autóját. Hová fordulhatok segítségért? Létezik-e magasabb fórum, mint a bíróság?

A kérdés teljes és megnyugtató megválaszolására szükség lenne a rendelkezésre álló iratok megtekintésére. Ennek megfelelően első lépésben azt javasoljuk, hogy keresse fel az Önhöz legközelebb eső JOGPONT⁺ iroda személyes jogsegélyszolgálatát a rendelkezésre álló iratokkal együtt.

Annak hiányában az alábbi tájékoztató jellegű választ tudjuk adni:

A kérdés az, pontosan milyen jogerős bírósági iraton alapul a végrehajtás. Ha az csak letiltásra vonatkozik, akkor a végrehajtó ezen túl további lépéseket nem tehet. ha a teljes vagyon lehet a követelés fedezete, akkor az ingó és ingatlan vagyonra is le lehet folytatni a végrehajtást, ha az szükséges. Mindenképpen célszerű lenne ebben az esetben személyesen felvennie a kapcsolatot a végrehajtóval, vagy írásban bejelenteni neki az adós vagyontárgyait.

A bírósági végrehajtásnál jelen esetben más lehetőség nincsen. A pontos válaszhoz azonban hangsúlyozzuk, látni kellene a bíróság határozatát.

5. kérdés

Tunéziában mentem férjhez, házasságunkat a magyar törvényeknek megfelelően anyakönyveztetem. Családegyesítési vízumkérelmeinket visszautasítják, biznisz házasságnak minősítve házasságunkat, a hatóságok álláspontja szerint férjem célja csak a schengeni vízum

megszerzése és a magyarországi beutazás után el fog hagyni engem és Itáliába vagy Franciaországba fog távozni. Hogyan tudom cáfolni a hivatalnak ezt az álláspontját, mit tehetek ügyem gyorsítása érdekében?

A kérdés teljes és megnyugtató megválaszolására szükség lenne a rendelkezésre álló iratok megtekintésére. Ennek megfelelően első lépésben azt javasoljuk, hogy keresse fel az Önhöz legközelebb eső JOGPONT⁺ iroda személyes jogsegélyszolgálatát a rendelkezésre álló iratokkal együtt.

Az elutasító határozat ellen ugyanis a döntés közlésétől számított 8 napon belül fellebbezni lehet közvetlenül vagy a döntést hozó regionális igazgatóságnál vagy pedig a konzuli tisztségviselőnél. A fellebbezést a BÁH (Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal bírálja el.

Önmagában a házasság megléte nem elegendő a vízumkérelem megadásához. Többek között az alábbi körülményeket is vizsgálják.

- a magyarországi lakhatást igazoló dokumentum,
- a magyarországi megélhetést igazoló dokumentum,
- házassági/születési anyakönyvi hiteles másolata és
- a magyarországi rokon útleveléről készített másolat.

A fenti feltételek megítélése alapvetően mérlegelési jogkörbe tartozik, így az elutasító határozatok alából nem jogellenesek.

Álláspontunk szerint a fenti pontokra vonatkozóan kell Önöknek részletes előadást tenni.

6. kérdés

..... vagyok. Válókeresetet nyújtottam be ez év áprilisában ügyvédi segítség nélkül. Szeptemberben lesz az első tárgyalás. Férjemmel mindössze egy évet éltünk házasságban, gyermekünk nem született. Egy éve külön élünk. Ezt az időt én külföldi munkavállalással töltöttem. A házasságkötésünk előtt én már rendelkeztem 4millió Ft megtakarítással, és az elmúlt esztendőben (amíg külön éltünk) is sikerült 3millió forintot gyűjtenem. A kérdésem az: veszélyezteti-e az említett két összeget ez a válóper. Jogos-e a férjemnek anyagi követeléssel fellépnie? Azaz közösnek számítanak-e a megtakarítások?

A második kérdésem: ha én most vásárolnék egy ingatlant, a házasság felbontása előtt, az közös tulajdont képezne-e? Vagy tehetem gond nélkül a saját nevemre?

Harmadik kérdésem: Ön szerint érdemes-e a válás előtt közjegyző jelenlétében tanúk előtt nyilatkozni a külön élés tényéről (az segíti/gyorsítja-e a házasság felbontását?)

Negyedik: a házasság évében közösen is megtakarítottunk 1,2 millió forintot. Ennek felét én banki átutalással elküldtem a férjemnek, amikor külföldre távoztam. Erről szükséges-e banki igazolást beszereznem a válóperes tárgyalásig?

Én azt gondolom, így fair, ahogyan állnak az anyagi ügyeink, és hogy a bíróságnak ezzel nem kell a mi esetünkben foglalkoznia, de nem szeretném, ha ott meglepetés érne. Szükséges-e a férjemnek nyilatkoznia arról, hogy nincsen semmiféle anyagi követelése felém, vagy a bíróság elfogadja ennek szóbeli kinyilvánítását?

A házasság előtti megtakarítása, alapesetben külön vagyonnak minősül, ha annak a házasság időpontjában való fennállását tudja bizonyítani, azzal kapcsolatban a férjének alapesetben nem lehet követelése. Ha előtte élettársi kapcsolatban voltak, akkor viszont lehet, hogy ezen a jogcímen lesz követelése.

A házassági vagyonközösség megszűnése után Ön által keresett összeg is alapvetően az Ön külön vagyona. Azonban ahogyan a kérdésében is jól fogalmazott, ezt az összeget már veszélyeztetheti az, hogy még nem történt meg a házassági vagyonközösség megszüntetése. Ha ugyanis a megosztás nem történik meg, akkor a férje addig arra hivatkozhat (az azonban nem valószínű, hogy eredménnyel), hogy olyan összegről van szó, amely közös vagyon részét képezi.

Elméletileg ez az ingatlan az Ön külön vagyonát képezheti, azonban sokkal tisztább, ha azután történik a vásárlás, amikor már mindkét fél által elismerten megszűnt a házassági vagyonközösség, illetve, ha olyan összegből, amelyre vonatkozóan a férje nem jelentett be igényt.

Érdemes, ez fontos lehet, ha a fentebb írtakkal kapcsolatban jogvita van.

Mindenképpen. Egyébként szerencsésebb lett volna, ha a kifizetést ahhoz a feltételhez köti, hogy a férjének nincsen több anyagi követelése.

Ha a bíróság előtt jelenti ezt ki, ez elég lehet.

Abban az esetben, ha a férje nem fogadja el az Ön fenti álláspontját, akkor mindenképpen javasolom, hogy ügyvédhez forduljon annak érdekében, hogy ne tegyen olyan nyilatkozatot, ami az Ön peres helyzetét negatívan befolyásolja.

7. kérdés

7 éve elváltam, a vagyon megosztásban én vállaltam magamra minden felelősséget az akkor 4 hónapja devizahitelre vásárolt személygépkocsira,

ami a volt férjem nevén szerepel mindenhol még a mai napig. Válasom óta mindent fizetek, de éppen ezért arra, hogy átírassam a nevemre a személygépkocsit már nem tudtam előteremteni az anyagiakat /munkanélküliség, egyetemista, és középiskolás gyerekeket nevelek/. Most viszont a volt férjem ellen bírósági végrehajtás van folyamatban, és köztük az én autóm is foglalni akarja a bank. Kérdésem, mit tehetek, hogy ez ne történjen meg?

Az autó tekintetében a végrehajtás megakadályozásának az egyetlen módja, ha azt átírják az Ön nevére. Ezt mielőbb meg kell tenni, amíg lehetőség van rá.

Amennyiben a bank vitatná az átírás körülményeit, be kell részére mutatni a 7 évvel ezelőtti vagyonmegosztási egyezséget. Így egyértelmű lesz a bank számára is, hogy nem egy fedezetelvonó ügyletről van szó, amikor az autó a férje nevéől átkerül az Ön nevére.

8. kérdés

Szeretnék Önöktől tanácsot kérni. A fiam és élettársa 2009-ben lakást vásároltak közösen fele-fele arányban. A teljes vételárat hitelből fedezték. Mivel a vásárolt ház értéke kevés volt, így közösen úgy állapodtunk meg, hogy mi jelzálogjogot engedélyezünk a saját lakásunkra, egy feltétellel, életbiztosítással. Az egység úgy szólt, hogy az életbiztosítás lejártát követően, a befizetett összeg a hitelnyújtó bankot illeti és azt követően a mi házunkat kiengedik a hitelügyletből. Sajnos az életbiztosítást megszüntették 2012. augusztusban, de ezt csak most tudtuk meg, amikor a rögzített árfolyam miatt szerződésmódosításra került volna a sor. Ezt az új szerződésmódosítást mi már nem írtuk alá, mert abban már benne lett volna, hogy megszüntetésre került az életbiztosítás. Szeretnék érdeklődni Önöktől, mivel be lettünk csapva, illetve félre lettünk vezetve hová tudunk fordulni, hogy a lakásunkról a jelzálog lekerüljön Segítségüket köszönöm szépen.

A kérdéséből az derül ki, hogy Ön a fiával és az élettársával külön megállapodást kötött, amelynek az volt a lényege, hogy a jelzálogjogot a bank majd csak akkor veheti igénybe, ha az életbiztosítás összegét a fiatalok a banki hitel törlesztésére fordítják. Így tehát nem a bank, hanem a fiatalok csapták be Önt akkor, amikor az életbiztosítás összegét feltehetően más célra elköltötték. Ebben a helyzetben a bankkal szemben nem tud Ön fellépni annak érdekében, hogy a jelzálog jogtörlésre kerüljön. Felléphet a fiatalokkal szemben, követelve tőlük, hogy az élet-

biztosításkor kapott összegnek megfelelő összeggel csökkentsek a továbbiakban a bankhitelt és ezzel mentesítsék Önt a jelzálogjogi kötelezettség alól.

Újabb kérdés

Köszönöm szépen gyors válaszukat. Valószínű, hogy Én nem jól írtam le a dolgokat. A lentebb említett életbiztosítást a fiataloknak díj nem fizetés miatt szüntette meg a biztosító, még a lejáratú idő lejártá előtt. Minket erről sem a fiatalok, sem a bank nem értesített. A közjegyzői okiratban is szerepel, hogy egy életbiztosítással kombinált hitelt vettek fel, melynek kedvezményezettje a bank. Ennek tudatában kérném a segítségüket, hogy perelhetem-e a fiatalokat. Szíves segítségüket köszönöm szépen.

A levelében szereplő új információból az következik, hogy a fiatalok mulasztása miatt szűnt meg az életbiztosítás, amelynek következménye, hogy Ön köteles helytállni az életbiztosítási szerződés teljesítése esetén, ebből járó összeg hiánya miatt is.

Miután a fiatalok mulasztása okozza az Ön fizetési kötelezettségének növekedését, felléphet ellenük.

9. kérdés

Férjem, tavaly szeptemberében elköltözött legújabb barátnőjéhez egy másik városba. Azt mondta nekem, hogy eltűnik a világ szeme elől és nyugodtan fog élni. Tudtom nélkül, kölcsönöket vett fel, amit persze nem fizet, mert közben felmondtak neki a munkahelyén. A felvett kölcsönöket nem a családunkra, nem a lelakott ház felújítására fordította, hanem a barátnőire költötte! Mi egy fillért sem láttunk belőle! Több banktól is jött levél, amiket visszaküldtem, mert nem lakik itt, innen viszont nem jelentkezett ki. Telefonon is érdeklődtek már utána az egyik banktól. Ma este két férfi kereste itt a férjemet. Kérdeztem, honnan jöttek, azt mondták, hogy a Városi Bíróságról. Furcsa volt, mert még azt is megkérdezték, hogy elváltunk-e, én, pedig válaszoltam, hogy nem. Megijedtem, hogy csak nem rajtam akarják behajtani azt a tartozást, amihez nincs semmi közöm!? Elválni nincs pénzem, rokkant nyugdíjas vagyok! Most viszont attól félek, hogy a férjem felelőtlensége miatt én kerülök bajba! Tudom, hogy a bankok mindenképpen behajtják a tartozásokat. Nyár elején a házrészemet ráírtam a két gyerekünk nevére, hogy legalább az megmaradjon nekünk. Most viszont rettegek, hogy mi jöhet még. 2006-

ban leváltam a közös bankszámlánkról az italozása miatt. Csak a rezsit és a közös háztartási kiadásokat feleztük, így tudtam összegyűjteni egy kis pénzt magamnak. Telefonjai nem elérhetőek, beszélni sem tudok vele.

1. Szeretnék tanácsot kérni, hogy mit tegyek, hogy az én megélhetésem ne kerüljön veszélybe!

2. Ha már eljárás folyik ellene elindíthatom-e az élet- és vagyonszétválás felbontását? Ilyen dolgot is olvastam az interneten.

3. Hozzá nyúlhatnak-e az én rokkant nyugdíjamhoz? Ha igen, arról tájékoztatnak-e előre, vagy csak úgy észreveszem, hogy kevesebbet kaptam?

4. Hogyan zajlik le egy végrehajtás?

5. Miért én fizessek azért, amit nem én tettem meg? Hol van itt az igazság? Ő meg éli világát, én pedig szenvedek miatta!!

6. Hallottam olyat is, hogy tiltakoztam-e a kölcsön felvétele ellen. Hol és kinél kellett volna? Számít-e ez valamit?

Miután férje tavaly szeptemberben más településre költözött, és ott a barátnőjével él együtt, ez azt jelenti, hogy Önök között az életközösség megszűnt. Ön azt írja, hogy nincs pénze a válóperre.

Álláspontom szerint a válóper lenne az egyetlen jó megoldás az Ön számára, ráadásul nem kerülne sok pénzbe, hiszen az életközösség megszűnt, feltehetően kiskorú közös gyermekük nincs, (legalább is erről nem írt), így a bíróság gyors eljárásban döntene a válásról.

A válóper illetéke 30 000,- Ft. Amennyiben az Ön anyagi helyzete nem teszi lehetővé ennek az összegnek a megfizetését, úgy a jövedelmi viszony igazolása mellett lehet kérni a bíróságtól illetékmentesség engedélyezését, illetve azt is, hogy az illetékfizetés alól előzetesen mentesítse Önt. Mindaddig, amíg a válás nem történik meg, Ön kellemetlen helyzetekbe kerülhet. A házasság felbontásánál vagyonszétválás áll fenn, amely alapján a tartozásokat is közösen kell, hogy kifizessék. Ha azonban az életközösség megszűnik közöttük, akkor az életközösség megszűnése után valamelyik fél adósságáért a másik fél nem köteles helytállni. Ezt azonban, ha bírósági eljárásra kerül sor, Önnek kell bizonyítania: mármint azt, hogy az életközösség Önök között megszűnt, és semmit nem tud a férje adósságáról.

A végrehajtási eljárást megelőzi egy olyan eljárás (közjegyzői vagy bírósági eljárás), amelynek a végeredményeként végrehajtható okirat keletkezik. Ezt követi a végrehajtási eljárás. Mindegyik eljárásnak jellemzője azonban, hogy akit kötelezni akarnak a fizetés teljesítésére, annak az eljárásban részt kell vennie. Tehát

az Ön esetében nem következhet be olyan helyzet, hogy az Ön tudta nélkül hozzanak döntést a nyugdíja 33%-ának levonásáról.

Ha a férje a banktól vett fel kölcsönt, arról Ön természetesen nem tudhat. A bank általában közjegyző közreműködésével köti meg a kölcsönszerződéseket, amely közjegyzői okirat végrehajtható, nem kell külön bírósági eljárást lefolytatni. Ebben az esetben végrehajtási eljárás következik, amely azonban az Ön tudta nélkül nem folyhat le. Ha netán megkísérelnének Ön ellen végrehajtást foganatosítani, ez ellen kifogással élhet, azon a címen, hogy Önök között az életközösség megszűnt.

Önök tehát a kialakult helyzetben az a legfőbb érdeke, hogy megindítsa a válópert.

Újabb kérdés

Először is nagyon megköszönöm a gyors válaszát. Két nagykorú gyermekem van, tehát velük szemben nem lenne elhelyezési per. Egyedüli vagyonunk a lakásunk, ami közös vagyon, sem autónk sem egyéb ingó tulajdonunk nincsen. Az lenne még a kérdésem, ha letöltöm a közös megegyezéssel való válás nyomtatványát, kitöltöm és elküldöm a férjem jelenlegi címére, hogy ő is kitöltse, mi történik, ha ő át sem veszi a papírt vagy éppen nem hajlandó kitölteni. Akkor milyen formában induljon meg a válás a bíróság felé? Vagy abban az esetben is be lehet nyújtani közös megegyezéssel, ha a másik fél nem írja alá? Illetve, ha válasra kerül a sor és a lakás rá eső részéből ki szeretném fizetni, de ő ezt nem akarja majd, mit lehet tenni ellene? Válaszát előre is nagyon köszönöm!

Az első kérdésére adott válaszzal egy közkeletű félreértést szeretnék eloszlatni: a válóper még abban az esetben is keresetlevéllel indul, ha a felek már előzőleg megállapodtak a közös megegyezéses bontásban. Tehát a válóper keresetlevéllel kell megindítana, Ön felperes lesz, a férje pedig alperes. Amennyiben a per során megegyezés jön létre a felek között, ez esetben a bíróság a felek egyezségét végzéssel jóváhagyja, és a megállapodás lesz irányadó a felek elszámolására, lakáshasználatára stb. A megegyezés további előnye, hogy nem kerül sor a házasság megromlásához vezető okok feltárására (ún. tényállásos bontás), amely egy gyötrelmes procedúra lehet a bírósági tárgyaláson.

Tehát röviden: ne közös megegyezéses nyomtatványt keressen az interneten, hanem keresetlevél-mintát bontóperhez. Ha a közös megegyezés menet közben létrejön, ezt ügyvéd által ellenjegyzett okiratba kell foglalni, és benyújtani a válóper bíróságához.

Ha a közös ingatlannal történő elszámolás/megváltás tekintetében nincs megegyezés, ez esetben ez egy drágább és hosszadalmasabb perhez vezet, ahol az ingatlan értékének 6 %-át le kell róni illetékként (amennyiben nem jogosult valamilyen költségkedvezményre), és – a felek megegyezésének hiányában – végső soron árverés útján szünteti meg a bíróság a közös tulajdont. Ez a lehető legrosszabb megoldás, tehát javaslom ennek elkerülését. Akár egy pénzügyileg kedvezőtlenebb elszámolás is jobb megoldás lehet, mint az évekig tartó, költséges pereskedés, amelynek a végén csupán az érték töredékéhez jutnak hozzá a felek.

Újabb kérdés

Köszönöm, tiszta és érthető válaszait. Sok kérdés merül fel bennem, ahogy olvasom sorait.

1. Hogyan tudom bizonyítani azt, hogy külön élünk? A szomszédokkal aláírást ilyen papírt, hogy nem él itt? Vagy a közüzemi számlák bemutatása? Sajnos a csekkek az ő nevén voltak. Most már csak az E.ON-os számla jön a nevére a többi sikerült átíratnom.

2. Mivel bizonyíthatom, hogy nem tudtam a felvett kölcsöneiről?

A férjem nagyon rafinált, utolsó telefonos beszélgetésünkkor azt mondta, hogy ő nem költözött el innen, csak egy váltás ruhában távozott. Köszönöm válaszát. Felmerülő kérdéseimet továbbra is feltehetem Önnek?

Kérdéseire – melyeket természetesen a jövőben is készséggel megválaszolunk – az alábbi véleményt adjuk:

Az életközösség megszakadását családtagok, szomszédok nyilatkozataival, egy esetleges perben pedig tanúvallomásaikkal bizonyítható. A közüzemi számlák e tekintetben kevésbé alkalmasak a bizonyításra.

A felvett kölcsönök kapcsán kulcskérdés a kölcsönök felvételének időpontja. Amennyiben a férje már elköltözését követően írta alá a kölcsönszerződéseket, ez esetben elegendő – a fenti módokon – bizonyítani, hogy az életközösség már korábban megszakadt Önök között.

Ha viszont a kölcsönök felvételére még az együttélés ideje alatt került sor, ez esetben Ön csak akkor mentesülhet a felelősség alól, ha kifejezetten tiltakozott egy esetleges kölcsönfelvétellel szemben, erről a bank tudott, és ez bizonyítható (pl. tanúkkal). Látható, hogy ebben az esetben borzasztó nehéz lenne a bizonyítás, és kevés eséllyel mentesülhetne a felelősség alól.

Tehát érdemes esetleg utánaérzni/utánakérdezni a kölcsönfelvételek időpontjának.

10. kérdés

Október 22-én hivatalosan is elváltunk. Az ingóság elosztása is megtörtént, minden maradt nálam. A lakásról nem esett szó. A válópert úgy adtam be, hogy kizárólagos lakáshasználatot kértem. AZT HISZEM, ITT RONTOTTAM EL! Ezt a bírónő nem adta meg számomra, mert olyan házban lakunk (3 család), mint a mai sorházak, de nincs azzá nyilvánítva. Azt mondta, hogy perben kéne állnom a másik 2 családdal is. – Tanácsot szeretnék kérni, hogyan tovább. Nem tudnék a volt férjemmel újra együtt élni a közös lakásban! Tudom, hogy joga van a fél házhoz, azt is tudom, hogy megvásárolni sem tudnám tőle, mert, nem adná el, nincs hova mennie. A fél ház árából pedig nem tudna lakást vásárolni. Az előző leveleimben leírtam, hogy a saját részemem a két gyermekemre írtam. Rettegek attól, hogy bármikor hazajöhet! Nyáron a zárat lecseréltem (tudom, hogy ezt nem lehet), de így éltem látszólagos nyugalomban.... Mivel elváltunk, az ő adósságát már nem követelhetik rajtam?

1.) Közös tulajdonban lévő lakóingatlan esetén (a levele szerinti sorház a leírás szerint 3 család közös tulajdonában áll) a bíróság csak akkor hozhat döntést, ha minden tulajdonos perben áll. Ilyen pert bármikor indíthatnak a gyermekei, mint tulajdonosok, és Ön is, abban az esetben, ha haszonélvező (feltéve, hogy amikor a gyermekeire írta tulajdonrészét, kikötötte annak haszonélvezetét).

2.) A válás után a volt férjénél keletkezett adósságot nem követelhetik Öntől, de a férje tulajdonrészére ráterhelhetik.

Újabb kérdés

1. Holtig tartó haszonélvezetem van a fél házon. A pereskedést nem értem. Megkérhetném, hogy pontosan írja le, hogy, hogy is van ez? A családnak minden tagjának perben kell állnia? De hogyan? Miért pereljük egymást? Milyen labirintus ez a jog! 2. válasza megnyugtató!

Az ingatlannal kapcsolatos perekben a tulajdonostársaknak, illetve más olyan személyeknek (pl. haszonélvezőnek, jelzálogjogosultnak, végrehajtási jog jogosultjának stb.) is perben kell állniuk, akinek valamilyen joga áll fenn az ingatlanon. Ezt azt jelenti, hogy az Ön gyermekei és volt férje mint tulajdonosok, Ön mint haszonélvező, valamint a szomszédok mint tulajdonostársak perben kell, hogy álljanak egymással.

A jog azért ilyen szigorú ebben a kérdésben, mivel csak így tudja biztosítani, hogy minden érdekelt időben tudomást szerezzen a jogi helyzet változásáról.

A lakóingatlan ugyanis az Ön gyermekei, az Ön volt férje és a szomszédok közös tulajdonát képezi, így jogilag ők is érintettek a használat megosztásának kérdésében.

11. kérdés

Párkapcsolatom megromlott. Közel 3,5 éve vettünk egy házat 50-50 %-os arányban, tehát mindkettőnk tulajdonos. Nem vagyunk házások, csak élettársak, ami hivatalosan nincs bejegyezve. Van egy 1,5 éves gyermekünk, apasági nyilatkozat van. Érdeklődnék, hogy ebben az esetben, ha elköltöznék, milyen követelésem, kötelezettségeim vannak a volt párom irányába, ill. neki mit kell tennie. Segítségüket köszönöm.

Amennyiben a vagyonról van szó, az élettársi közösségben nincs a házastársakéhoz hasonló vagyonszövetség. Ennek megfelelően, ha 50-50%-ban tulajdonosok az ingatlanban, mert fele-fele arányban állták a költségeket, továbbra is ilyen arányban lesznek az ingatlan tulajdonostársai, amennyiben nem szüntetik meg a közös tulajdont (megállapodással vagy perrel).

Egyéb vagyoni viszonyaikra a Polgári Törvénykönyv (1959. évi IV. törvény) vonatkozó szakasza ad iránymutatást:

578/G. § (1) Az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. A háztartásban végzett munka a szerzésben való közreműködésnek számít.

Ennek megfelelően, amennyiben van más vagyon, az a közreműködés arányában eredményez közös tulajdont (ez, amennyiben nem állapodnak meg, minden egyes vagyontárgyra kiterjed). Tehát például jövedelmük aránya számít e körben, de a törvény határozottan kimondja, hogy a személyes közreműködés, így a háztartási munka, a gyermekkel való foglalkozás is számításba veendő.

A legegyszerűbb megállapodni e vagyon sorsáról, ha tanácsolhatjuk, ezt előnyös írásban kötni.

A gyermek kérdésében pedig az apát a szülői jogok éppúgy megilletik, mint Önt. Ide értendő a gyermek lakóhelyének megválasztása is. Erről szintén érdemes megállapodni – mint ahogyan a láthatásról, tartásról is. Ennek hiányában, vagy vita esetén az teremthet tiszta és többé-kevésbé végleges helyzetet, ha bármelyikük kéri a bíróságtól, hogy a tartásdíjról, a gyermek elhelyezéséről, a szülői felügyeleti jog esetleges korlátozásáról, a láthatásról határozzon.

12. kérdés

A problémám a következő: Németországban dolgozom, kiküldetésben. Fizetek gyerektartást 2. gyermek után 48 000 Ft-ot. Az ex-m most januárban emeltetni szeretné a gyerektartást 2000 Ft-tal. Az volna a kérdésem, hogy jár-e neki az eurós fizetéséből (ami kiküldetési pénz) gyerektartás? van-e erre vonatkozó jogszabályváltozás 2014-ben? Válaszát előre is köszönöm.

Amennyiben az Ön eurós fizetése kizárólag költségtérítésből áll, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja.) értelmében az nem minősül munkaviszonyból származó jövedelemnek, azaz a költségtérítés összege nem képezi alapját annak az átlagos jövedelemnek, amiből a gyermektartás összegét le kell vonni.

Az Szja. 3. § 16. pontjának értelmében költségtérítés az a bevétel (kivéve, ha a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni), amelyet e törvény által költségnak elismert kiadás megtérítésére kizárólag az adott bevétel-szerző tevékenység folytatása érdekében vagy hivatali, üzleti utazással (ideértve a kiküldetést, a külföldi kiküldetést, a külszolgálatot) összefüggésben kap a magánszemély. **Nem tartozik ezen kiadások körébe a magánszemély személyes vagy családi szükségletét részben vagy egészben közvetlenül kielégítő dolog, szolgáltatás megszerzését szolgáló kiadás, kivéve, ha e törvény olyan költségtérítést állapít meg, vagy olyan, jogszabályban meghatározott költségtérítést ismer el, amellyel szemben a kiadást nem kell igazolni.**

Amennyiben tehát eurós fizetése nem csak és kizárólag költségtérítésből áll (lásd vastagított rész) a költségtérítésen kívüli rész véleményem szerint olyan adóköteles jövedelem, amely alapját képezheti a gyermektartás összegének.

13. kérdés

Férjemmel csúnya válásunk zajlik. Ő már régóta alkoholista, már megismerkedésünk előtt is az volt, de én naivan azt hittem, hogy meg tudom változtatni. Valameddig sikerült, sőt két plusz iskolát is elvégzett, de sajnos 3 éve újra rendszeresen iszik, 2-3 hétig matt részeg. Kb. 7 éve rendszeresen ver, volt, amikor csak csipkedett, volt, amikor a hajamat húzta, kb. 6 éve betörte az orrom ököllel, legutóbb, amikor a szüleim értesítették a rendőrséget, akkor fojtogatott és betörte a fejem, a látélet viszont csak könnyű testi sértést igazolt. Első válóperes tárgyalásra nem jött el, mert kórházba került állítólagos betegsége miatt. A rendőrségen

tett feljelentés alapján még nem szabtak ki rá büntetést. A gyermekünket, aki 10 éves, 3, ill. 7 éves korában is megverte, apróságok miatt pl. elejtett műanyag tányér miatt. 30 napos távollét után zaklat telefonon engem és a gyermeket is. Ügyvédet fogadott, pénzt követel a közös lakásban lévő tárgyak után (a gyermekünk drágább játékait eladta, elitta, megette az édességeit, tavaly szilveszterkor részegen ráesett a gyermekre, szerencsére nem sérült meg komolyabban a kisfiú, volt, amikor olyan részegre itta magát, hogy nem ment érte az iskolába, amikor én dolgoztam) Ezek után, hogy engedhetném meg, hogy lássa? Gyermektartást szeptember óta csak 2x fizetett, most azt követeli, hogy az ő édesanyja lakásán legyen láthatás, akit gyermekünk nem ismer, mert azt mondta neki a férjem, hogy meghalt (korábban összeveszett a férjem vele, mert édesanyja nem adott neki pénzt). Mit tehetnék, hogy gyermekünk és magam nyugalma érdekében leválazzam magunkról? Kérem, segítsen tanácsával. Előre is köszönöm tanácsait.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 18. § (1) értelmében, ha a szülői felügyelet együttesen gyakorló szülők a szülői felügyelet körébe tartozó kérdésekben nem tudnak megegyezésre jutni, a gyámhivatal döntését bármelyik szülő kérheti. Lehetőség van továbbá az ún. ideiglenes hatályú elhelyezés iránti kérelem előterjesztésére, amennyiben az a gyermek érdekében (pl. súlyos veszélyeztetettség esetén) azonnali intézkedés szükséges.

A fentiekre tekintettel javasoljuk, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés érdekében haladéktalanul vegye fel a kapcsolatot az illetékes gyámhivatallal.

14. kérdés

A volt élettársam 7 éve él és dolgozik külföldön, én most költöztem haza a szakítást követően 2 kisgyermekünkkel. Úgy tűnik, hogy nem tudunk megegyezni a gyerektartást illetően. Kihez fordulhatok segítségért, és körülbelül mire számíthatok, ha ő vállalkozóként havi 700 font jövedelemmel van bejelentve, saját építőipari cégét vezeti? Hogyan tudom érvényesíteni a kötelezettséget?

Abban az esetben, ha nem tud a gyermeke édesapjával a tartásdíjban megegyezni, akkor azt bírósági úton érvényesítheti. Amíg a bíróság nem határoz a kérdésben, addig érdemes lennie felkeresnie a gyermek lakóhelye szerint illetékes gyámhatóságot, ahol szintén segíteni tudnak Önnek.

A külföldön élő és dolgozó apa esetében sajnos a végrehajtás nehézkes.

Mindenképpen azt javasoljuk, hogy forduljon ügyvédhez, első lépésben akár az Önhöz legközelebb eső Jogpont⁺ személyes ügyfélszolgálatához.

15. kérdés

Olyan ügyben kérnék segítséget ahol válás történt és csak válóper volt, ahol a felek vállalták a válás után is a közös költségek fizetését, de ezt a férjem nem teljesíti, azóta sem és minden tartozásban én vagyok az első adós. (ház, közüzem stb.) mit tehetek? Van ebből kiút? Mit javasolnak? Válaszukat előre is köszönöm!

Figyelemmel arra, hogy a közös költségek fizetésére közösen vállaltak kötelezettséget, a végrehajtási eljárás szempontjából az Önök felelősége egyetemleges, azaz a férje tulajdonát képező vagyontárgyak úgyszintén végrehajtás alá vonhatók. Tanácsoljuk, hogy a fentiekre tekintettel vegye fel a kapcsolatot az illetékes végrehajtóval, illetve próbáljon meg megállapodni a végrehajtást kérővel fizetési haladéokban vagy részletfizetésben.

16. kérdés

Tavalyi válásunk után az akkor 13 éves fiúgyermekünket közös megegyezéssel a volt férjemnél helyezte el a bíróság. Az ok, ami miatt így döntöttünk, hogy nem akartam kiszakítani a megszokott helyéről sem az iskolából, ahol előtte évben kezdett újként, sem a lakóhelyéről, ami falusi kertés ház, én viszont városba 4. emeletre költöztem, amit Ő nem tudott volna megszokni. Most sajnos azt látom, hogy a volt férjem nem megfelelően neveli a gyereket. Osztályt ismétél, mert senki nem felügyeli mennyit tanul, és sajnos az apa italozik és durván bánik, csúnyán beszél a gyerekekkel, mert most jött rá, hogy nem is olyan egyszerű egy kamasszal. Kérem, segítsen, mit tehetek ebben az esetben? Merre indulhatok el, ha változtatni akarok ezen. Válaszát előre is köszönöm!!

A kérdéséből az következik, hogy kb. 1 évvel ezelőtt történt a válás és a bíróság előtt egyezséget kötöttek. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 18. §-ának (3) bekezdése ad lehetőséget az Ön, illetőleg kiskorú gyermeke problémájának megoldására.

A felek által kötött egyezséget általában 2 év eltelte után lehet kérni megváltoztatni, az említett jogszabály azonban kimondja, hogy a felek tartós

jogviszonyát rendező egyezség megváltoztatását, az egyezség jóváhagyásától számított 2 éven belül is lehet kérni a bíróságtól, de csak akkor, ha a megváltoztatás a felek kiskorú gyermekének érdekét szolgálja.

A válasz röviden tehát az, hogy van jogi lehetőség a gyermekelhelyezés megváltoztatására, azt a bíróságtól kell kérni.

17. kérdés

A szüleim több évtizede házasok, édesapámnak egész életében voltak kapcsolatai édesanyám mellett és egész életében alkoholizált elég keményen. Édesanyámnak pár hónapja lett egy új kapcsolata és édesapám elzavart minket a háztól mind a hármunkat a fél ház az édesanyám tulajdona. Én, januárban töltöm a 21. életévem, egyetemre járok, testvérem 14 éves. Édesanyám, be szeretné nyújtani a válópert és érdeklődni szeretnék, hogy a házasság felbontás milyen anyagiakkal jár, valamint hogy jogunk van-e arra hogy ne mi hárman "legyünk magunkra utalva a nagyvilágban" és édesapám meg a szeretője élvezze a lakás használat jogát, hanem mi legyünk a házban és édesapám költözzön onnan ki, mivel édesapám semmit nem fizet ránk utánunk. Én állapotos vagyok, hamarosan szülök, és szeretnék otthon nyugalomban lenni, nem egy vadidegen ember nyakán. Testvérem próbált otthon maradni édesapámmal..., de édesapám nem gondoskodik egyáltalán róla és azt mondja, hogy rendőrséggel viteti vissza hozzánk , ahol most lakunk... édesanyám párjánál. valamint azt is mondta édesapám, hogy édesanyánk nélkül nem mehetünk vissza a lakásba... segítséget szeretnék kérni, hogy egyáltalán lehetséges az, hogy mi költözzünk vissza és édesapám ki onnan?

A házastársak lakáshasználatának alapvető szabályait a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt) 31. §-a szabályozza. Ennek értelmében a házasulók a házasságkötés előtt, valamint a házastársak a házasság felbontása esetére rendezhetik a közös lakás további használatát, így megállapodhatnak abban is, hogy az egyik házastárs a lakást elhelyezési és térítési igény nélkül elhagyja. A megállapodást közokiratba vagy jogi képviselő által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni. **A házasság felbontása esetén a bíróság csak a kiskorú gyermek lakáshasználati jogára figyelemmel rendezheti a lakás használatát a házastársak megállapodásától eltérően.**

Ha a lakásban a házastársak egyikőjük vagy mindkettőjük tulajdonjoga vagy bérleti joga alapján laknak, a házasság felbontása esetén – kérelemre – a bíróság

dönt a lakás használata felől. **A házastársak kiskorú gyermekének lakáshasználati jogát – életkörülményeinek megfelelően – általában a volt közös lakásban kell biztosítani, kivéve, ha más állandó lakása van.**

Ha a közös lakás valamelyik házastárs különvagyonra vagy önálló bérlete, a lakáshasználati jog ezt a házastársat illeti meg. A bíróság a másik házastársat kivételesen, és csak abban az esetben jogosíthatja fel a lakás megosztott vagy kizárólagos használatára, ha a lakáshasználatra jogosult gyermek nála van elhelyezve. Szolgálati lakás esetében azonban a bérlőt a lakás elhagyására nem lehet kötelezni.

A bíróság a házastársak közös tulajdonában vagy közös bérletében levő lakásának használatát megosztja, ha azt a lakás alapterülete, alaprajzi beosztása és helyiségeinek száma lehetővé teszi. Nem osztható meg a lakás használata, ha a házastárs korábbi magatartására figyelemmel a közös használat a másik házastárs vagy a kiskorú gyermek érdekeinek súlyos sérelmével jár.

Ha a lakás használata nem osztható meg, a bíróság közös tulajdonban álló lakás esetében az egyik házastársat az egész lakás kizárólagos használatára jogosítja fel, illetve bérlakás esetében a bérlőtársi jogviszonyt megszünteti, és az egyik házastársat a lakás elhagyására kötelezi.

A bíróság – a házastársak egyikének kérelmére – a bérlőtársi jogviszonyt akkor is megszüntetheti, ha a közös lakást két másik lakásra el lehet cserélni, és a lakáscsere folytán mindkét házastárs megfelelő lakáshoz jut. Ilyen esetben a bíróság meghatározza, hogy melyik lakásba, melyik volt házastárs költözzék. Ilyen kérelemnek akkor is helye van, ha a bíróság a lakás használatáról már egyéb módon döntött.

A lakásból távozó házastárs a lakáshasználati jog ellenértékének rá eső részére jogosult.

A lakáshasználati jog ellenértéke – közös tulajdonban vagy valamelyik házastárs tulajdonában álló lakás esetén – a lakás beköltözhető és lakott forgalmi értékének különbözete. Bérlakás esetén a lakáshasználati jog ellenértéke legalább a hasonló önkormányzati bérlakásra – a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetére – az önkormányzat rendeletében meghatározott pénzbeli térítés mértékének megfelelő összeg, függetlenül attól, hogy a távozó házastárs milyen lakásba költözik.

A távozó házastárs a használati jog ellenértékének arra a részére tarthat igényt, amely őt a visszamaradt volt házastársra és a lakáshasználatra jogosult gyermekek számára figyelemmel, arányosan megilleti. A távozó házastárs igényelheti az értéknövelő – meg nem térült – ráfordítások költségét is, ha a ráfordítás a használati jog ellenértékében nem fejeződik ki. A jogosultnak járó összeg – különös méltánylást érdemlő esetet kivéve – a használati jog ellenértékének

egyharmadánál kevesebb nem lehet, kivéve, ha a bíróság az egyik házastárs különvagyonában levő lakás vagy szolgálati lakás elhagyására kötelezte a másik házastársat, vagy ha a lakásnak a házasságkötést megelőzően önálló bérlője a lakásban maradó házastárs volt. **Ha a lakásban maradó házastárs az ellenérték megfizetésére nem képes, illetőleg erre a célra felhasználható különvagyona nincsen, vagy egyébként, ha kéri, a házastársi közös vagyon rá eső részét az ellenérték összegével csökkenteni kell.** A használati jog ellenértéke a lakás elhagyásával egyidejűleg esedékes.

Tehát:

A fentiekre is figyelemmel, továbbá arra, hogy az Ön húga kiskorú, azaz szülői tartásra jogosult, **a házasság felbontásáig az Ön édesanyja mint tulajdonos, továbbá húga mint eltartott jogosultán tartózkodik a közös lakásban, vagyis annak elhagyására nem lehet őket kötelezni.**

A fenti tényállás alapján feltételezhetően az anyánál fogják elhelyezni a gyermeket, azaz a fent idézett szabályra is tekintettel nem csupán a húga, hanem az édesanyja is maradhat majd a közös lakásban.

Amennyiben az ingatlan a fentiek szerint nem osztható meg vagy amennyiben az édesapja az együttéléssel össze nem egyeztethető magatartást tanúsít, a bíróság kötelezni fogja őt a közös lakás elhagyására.

A házassági bontóper illetéke 30.000 Ft, azonban feltétlen tanácsoljuk, hogy a problémával kapcsolatban személyesen keresse meg valamely jogpont irodánkat vagy forduljon ügyvédhez annak érdekében, hogy a perrel kapcsolatos esetleges további kérdéseire választ kaphasson.

18. kérdés

Úgyis beadhatom a válópert, ha nincs közös megegyezés az ingó- és ingatlan vagyontárgyakban (a férjem nem tud kifizetni, de eladni sem akar semmit), vagy feltétlen ügyvéd kell hozzá már az elején? Kötelezi majd a bíróság az eladásra? Mennyi illetékbélyeg kell a nyíregyházi bíróságra, a válóperre? 3 példány kell?

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) értelmében

18. § (1) A házasságot a bíróság bármelyik házastárs – illetőleg a házastársak közös – kérelmére felbontja, ha a házasetük teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. A házasság felbontásánál a közös kiskorú gyermek érdekét figyelembe kell venni.

(2) A házaselet teljes és helyrehozhatatlan megromlására utal a házastársaknak a házasság felbontására irányuló végleges elhatározáson alapuló, befolyásmentes, egyező akaratnyilvánítása. **Véglegesnek lehet tekinteni az elhatározást akkor, ha**

a) a házastársak a közös gyermek elhelyezése és tartása, a szülő és gyermek közötti kapcsolattartás, a házastársi tartás, a közös lakás használata, valamint – az ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetése kivételével – a házastársi közös vagyon megosztása kérdésében megegyeztek és egyezségüket a bíróság jóváhagyta, vagy

b) a házastársak között legalább 3 éve megszakadt az életközösség úgy, hogy külön lakásban élnek és igazolják azt is, hogy a közös gyermek elhelyezését, valamint tartását a gyermek érdekeinek megfelelően rendezték.

A fentiek értelmében tehát az Önök esetében (amennyiben nincs gyermek) legalább a közös lakás kérdésében való megállapodás szükséges.

Az ingatlan eladására általában akkor kerül sor, ha a felek nem tudnak megállapodni annak használatáról, illetve a közös tulajdont egyik fél sem tudja magához váltani és ennek következtében nem lehetséges a házassági közös vagyon megosztása.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (1) bekezdése értelmében a házassági bontóper illetéke 30 000 forint.

19. kérdés

Lányom 15 éves. Válóper van folyamatban, de az első tárgyaláson megegyezés született a láthatásban. Mivel én távol dolgozom, így az itthon tartózkodásom idejére korlátozódik a láthatás. A lányom viszont minden alkalommal ellenkezik a láthatás miatt, bár magyarázatot nem kapok rá. Azt szeretném kérdezni, hogy a gyerekekkel együtt élő szülőknek kötelessége-e úgy nevelni a gyereket, hogy a különélő szülővel ne szakadjon meg a kapcsolata, biztosítva legyen számára a láthatás. Van-e joga a gyerekek megtagadni a láthatást? Mi tegyek, hogy működjön a kapcsolattartás, mivel ragaszkodom a gyermekemhez. Köszönettel várom a válaszát.

Válófélben lévő felnőtt emberek akkor járnak el helyesen, ha a gyermek érdekét nézik mindenekelőtt. A gyermek érdeke pedig az, hogy mindkét szülőhöz ragaszkodjon, hiszen szüksége van az anyjára éppúgy, mint az apjára. A jog azonban nem tuja kikényszeríteni ezt a helyes magatartást. Amire kötelezni tudja a feleket, az a láthatás biztosítása. A levélből következtethető, hogy a láthatás feltételeinek biztosításával nincs probléma. A lánya magatartását jogi eszközökkel

nem lehet befolyásolni. Azt tanácsolom, próbáljon meg a távollétének időszakai alatt is többször kapcsolatot teremteni vele, telefonon, levél útján, és ez eredménnyel járhat.

20. kérdés

Tanácsáért fordulok önhöz! Idén március 12-én feleségem elhagyott és magával vitte 11 hónapos lányom. Azt mondta, hogy március 18-án beadott egy közös megegyezéses válási keresetet, amelyben igényeli mindenkori jövedelem 20%-át, de legalább havi 10e Ft gyermektartás megállapítását. Nekem előző házasságomból született egy kisfiam, aki javára megállapítást nyert havi 10 ezer Ft gyermektartásdíj, amit rendszeresen fizetek is (abban a határozatban konkrétan 10 000 Ft van, és nem függ a jövedelmemtől). Jelenleg 22800 Ft segélyből élek. Most ebben az esetben lehetséges az, hogy a kisfiam kapja a 10 000Ft ot tőlem, míg ezzel szemben a lányom után nagyobb összeget fizetessenek velem, ha lesz állásom, és ezáltal a fiam hátrányosabb helyzetbe kerüljön, mert ő nem kap akkora összeget? Mire számítsak lányomnak is csak 10 ezer Ft állapítható meg, vagy még rosszabb helyzetbe kerülök és a fiam "díját" is megemelik? Előre is köszönöm válaszát.

A tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. A kötelezettel szemben érvényesíthető összes tartási igény a jövedelme 50%-át nem haladhatja meg. A mértékére vonatkozóan a törvény előírja, hogy azt a gyermek szükségleteihez kell igazítani, illetve a szülők vagyoni helyzetére is figyelemmel kell lenni (valamint a további eltartottak számára). Lehetséges megegyezés az összegben (ennek hiányában dönt a bíróság), és megállapítható a gyermektartásdíj összege a jövedelem százalékában, de határozott összegben is.

A tartás mértéke ugyanakkor megváltoztatható, ha a körülményekben lényeges változás állott be. Így, amennyiben Önnek tartós munkája lesz, akkor ez a körülmény okot adhat arra, hogy a gyermeket természetben tartó szülő a tartásdíj összegének megváltoztatását, a tartásdíj összegének felemelését kérje. Ön is kérheti a tartásdíj csökkentését, amennyiben a körülmények változása erre okot ad. Jelen esetben például 22 800 Ft jövedelemből kellene fizetnie 10 000- Ft-ot, és még egy összeget a második gyermekre. Ebben az esetben a bíróság úgy határozhat, hogy a jövedelme legfeljebb 25%-ában állapítja meg a tartásdíj mértékét, és Ön másik gyermeke tartásdíjának csökkentését kérheti (szintén a jövedelme 25%-ában).

21. kérdés

Rokontartással kapcsolatban szeretnék felvilágosítást kérni. Feleségmentől 10 éve váltam el, a bíróság megítélte a gyerektartást, melyet 1 gyermek után a munkáltatóm a munkabéremből utalja a feleségem számlájára. Ez az összeg a fizetésem 20%-a 40.000Ft. Lányom a feleségemmel él, és betöltötte a 18. életévét idén érettségizik. Úgy tudom, hogy addig, amíg érettségiét meg nem szerzi, köteles vagyok a gyerektartást fizetni függetlenül attól, hogy a lányom már 18 éves. Úgy tudom, hogy 18 év betöltése után a gyerektartás már rokontartás. Szeretném a továbbiakban is utaltatni a pénzt havonta a lányomnak csak azzal a változással, hogy az ő számlájára nem pedig a feleségemére. Lányom nappali tagozaton tanul majd egyetemen, de továbbra is a feleségemmel fog élni. Van e lehetőség arra, hogy a rokontartás összegét a lányomnak utaljam? Ez az összeg ugyanaz, mint a gyerektartás díj összege? Bírósághoz kell fordulnom, hogy a pénz a lányomnak a számlájára érkezzen, vagy csak be kell mennem a munkahelyemen a munkaiügyre és ott megadnom a lányom bankszámlaszámát? Abban az esetben, ha a lányom hozzám költözne a volt feleségmentől követelhető rokontartás? Ha nem költözik hozzám, az anyja követelheti magának továbbra is a pénzt? Mi a rokontartás menete? Hol kell elkezdenem az intézkedést, ha ez bíróság bevonása nélkül nem oldható meg? Kérem, szíveskedjenek felvilágosítást adni nekem ez ügyben.

A családjogi törvény szerint tartásra a munkaképes leszármazó is jogosult, ha erre szükséges tanulmányai folytatása érdekében rászorul. Különbség viszont, hogy a kiskorú gyermeket a szülő még a saját szükséges tartásának a rovására is köteles eltartani, azonban a nagykorú gyermek csak olyan mértékben részesülhet tartásdíjban, ha a kötelezett saját szükséges tartásán felül azt megfizetni képes. A tartás tehát jár a lányának, amennyiben szükséges tanulmányait folytatja középiskolában, illetve azt követően nappali tagozatos felsőoktatási intézményben. Ezt az összeget már a lánya kell, hogy kapja. A gyerektartás a 18. életév betöltésével tulajdonképpen megszűnik, bár a bírói gyakorlat körülbelül az érettségiig kitolja a gyerektartás fizetési kötelezettséget akkor is, ha a gyermek már betöltötte a 18. életévét, de az érettségi még hátravan. Azonban álláspontunk szerint ez után már jogszerűen a lányának utalhatja a pénzt, amennyiben az összeg nem csökken.

Természetesen amennyiben Önhöz költözik, édesanyja kötelezhető a tartásra. Erre ugyanis mindkét szülő köteles, de akinél a lánya lakik, az egyfajta „természetbeni tartással” (is) látja el a tartásra szoruló gyermekét.

Ha a körülmények sokat nem változnak, a tartásdíj összege is változatlan maradhat. Gyakran alacsonyabb összegben állapítja meg a bírói gyakorlat, mint a gyermektartást, de lehet érvelni az ellenkezőjével is, ha ezt a megnövekedett szükségletek indokolják. Ilyen lehet például, hogy az egyetemi költségek magasabbak, mint a középiskolaiak, vagy az, hogyha többet kell utazni, esetleg más városba, ennek megfelelően kollégiumi díj vagy albérlés, étkezés költségei. Ez indokoltá teheti a díj összegének emelését, de álláspontunk szerint akár attól a szülőtől is követelhető, aki addig nem fizetett tartásdíjat, mivel természetben nyújtotta a tartást (elsősorban például, ha más városba költözött, önálló életvitelt folytat). A gyakorlatban a nagykorú gyermek számára nyújtott tartást határozott összegben szokták meghatározni, nem százalékos formában.

Nem kell feltétlenül bírósághoz fordulni a tartás megállapításához, elegendő a megegyezés Ön és a lánya között. Amennyiben vita van, a bíróság dönt. Bíróságtól lehet követelni a már megállapított tartás felemelését vagy csökkentését is. Az ilyen keresetek elbírálására az alperes vagy a tartásra jogosult lakóhelye szerint illetékes helyi bíróság illetékes. A bíróságon tájékoztatják Önt a perindítás feltételeiről, amennyiben jogi képviselőt nem vesz igénybe.

22. kérdés

Tisztelt Jogsegélyszolgálat! Választ szeretnék kapni a következő kérdésre: Néhány éve elváltam, a 2 gyermekemmel külön házba költöztem. A volt férjem újra nősülni kíván, és azt tervezi, hogy eladja a házát, és a ház árát kétfelé osztja. Felét adná az egyik gyerekünknek, másik feléből venne egy kisebb házat, amit az új feleségre íratna. Kérdésem a következő: Megteheti-e, hogy csak az egyik gyereknek juttat, a másikat pedig kitagadja? Mindkét gyerek az övé, a megtagadott gyermeke diplomás, dolgozik, nem alkoholist, nem drogos, nem bántotta soha az apját. Kérem, válaszoljanak, milyen jogszabály vonatkozik erre az esetre. Válaszukat előre is köszönöm.

A kérdés eldöntése szempontjából fontos kérdés, hogy a ház kinek a tulajdona. Amennyiben ugyanis a ház a válást követően a házassági vagyontöredék megosztásával a volt férje kizárólagos tulajdonába került, azzal a férje szabadon rendelkezhet, azaz eladhatja azt és a vételárból annyit és annak juttathat, amennyit csak akar. Amennyiben a házassági közös vagyontöredék az ingatlan még nem került

megosztásra és a ház nem számít a volt férje különvagyónának, a ház vonatkozásában házassági közös vagyon jogcímén Ön léphet fel tulajdoni igénygel ugyanis a házasságról, a családról és a gyámságról 1952. évi IV. törvény (Csjt) 27. § (1) értelmében:

„A házasság megkötésével a házastársak között a házassági életközösség idejére házastársi vagyonközösség keletkezik. Ennek megfelelően a házastársak osztatlan közös tulajdona mindaz, amit a házassági életközösség ideje alatt akár együttesen, akár külön-külön szereztek, kivéve azt, ami valamelyik házastárs különvagyónához tartozik. Közös vagyon a különvagyonnak az a haszna is, amely a házassági életközösség fennállása alatt keletkezett, levonva ebből a vagyonkezelés és fenntartás költségeit...”

A fentiekben túl elméletileg felmerülhetne az ún. rokонтartás kötelezettsége is ugyanis a Csjt tartásra jogosult, aki magát eltartani nem tudja, és akinek tartásra kötelezhető házastársa vagy bejegyzett élettársa sincs, továbbá tartásra a munkaképes leszármazó is jogosult, ha erre szükséges tanulmányai folytatása érdekében rászorul [Csjt. 60. §]

Figyelemmel azonban arra, hogy az Ön lánya diplomás és dolgozik, rokонтartásra jelenleg nem tarthat igényt.

23. kérdés

Van egy ingatlanunk (lakás) a volt férjemmel 1/2,1/2 tulajdoni hányadban, amiben ő lakott. Felhalmozott egy csomó közüzemi számlatartozást, ami az Ő nevében van. Sem a hitelt sem fizeti sem a tartozást. Most lesz a vagyonmegosztás, miben szeretném elperelni a tulajdoni hányadát, és rendbe tenni az ingatlant. A kérdésem, ha a bíróságon sikerül a tulajdoni hányadát megszereznem a közüzemi számlatartozások is engem terhelnek, vagy van más lehetőségem?

Amennyiben az Ön által említett közüzemi tartozások a közös lakás használatából származnak, véleményem szerint azt a vagyonmegosztás esetén „passzív vagyónként” figyelembe kell vennie a bíróságnak, azaz rendelkezni kell arról, hogy ki és milyen arányban köteles a továbbiakba viselni ezeket a terheket. Főszabály szerint természetesen a felek egyenlő arányban lennének erre kötelesek, azonban lehetőség van arra, hogy a vagyonmegosztás során a felek ettől eltérő módon állapodjanak meg.

24. kérdés

Válóperben a felperes tanúként beidézte a volt főnökömet. A tanú meghallgatáson a volt főnököm olyan személyemet érintő különleges adatokat tárt a bíróság elé, aminek semmi köze nem volt ügyhöz. Szeretném megtudni, hogy ilyen esetben van-e jogom panasszal fordulnom valahová, mivel a bíróság előtt ezzel rossz színben tüntetett fel. A tanú egyébként hivatalos személynek számít! Köszönöm a válaszát!

A válaszomban abból indulok ki, hogy a tanúnak kötelessége igazat mondani. Ha a bíró kifejezett kérdésére adott válaszában szerepelt egy adat – amelyet Ön kifogásol – akkor a tanúval szemben nyilvánvalóan nincs jogi lehetőség bármiféle fellépésre. Ez természetesen akkor igaz, ha a bírói kérdés megválaszolása ennek az adatnak a feltárását szükségessé tette.

Ha nem bírói kérdés alapján tett a tanú nyilatkozatot, még pedig ahogy Ön fogalmaz, tárgyhoz nem illő dologról beszélt, akkor Ön a következőket teheti:

– írásban kérheti a bíróságtól, hogy törölje a jegyzőkönyvből az Önre nézve sérelmes és az ügy elbírálása szempontjából semmiféle jelentőséggel nem bíró megjegyzést;

– ha a törlésre nem kerül sor, a bírósági jegyzőkönyv alapján – az adat jellegétől függően – indíthat polgári peres eljárást pl. a jó hírnevének megsértése miatt.

Nehéz ennél pontosabb választ adni, miután nem tudjuk mire vonatkozott a tanú nyilatkozata.

25. kérdés

Házasságot kötöttem, tavaly augusztusban, de a házasságom 3 hétig tartott. Kiderült, hogy a férjemnek több milliós tartozása van, a lakása végrehajtás alatt áll. Mivel összeházasodtunk, bejelentkezett a lakásomba állandó lakcímre, így akár teljes vagyonommal felelhettem volna az ő tartozásáért. Ahogy eltávozott 3 hét után, kijelenttem a lakásból. Válóperünk esetén, nekem kell-e felelnem az ő előző életéből hozott tartozásaival? Külön vagyonszerződést nem kötöttünk, de ezt a tartozást az előző két házasságában szerezte, csak nekem nem volt erről tudomásom. Az autója is más néven volt el ne vegyék tőle. A kérdésem ez lenne, hogy elvehetnek-e tőlem valamit az ő tartozásába? Hiszen nem együtt vettük fel ezeket a hiteleket és tartozásokat. Amikor eltávozott, 800 000 Ft készpénz a szekrényből és 1 000 000 Ft-ot vitt el a számláról, ami az én nevemen

volt, de ő használta. Ezzel a pénzzel, amit a szekrényből vitt el, jár-e nekem?

A házasság előtt megvolt vagyon, csakúgy, mint a házasság előtt keletkezett tartozás csak azt a felet illeti, illetve jogosítja, amelyik azzal korábban rendelkezett. Ez a házastárs különvagyona. Tehát a házastársa tartozása csak őt terheli, az Ön vagyonából nem lehet arra végrehajtást vezetni. Azt, hogy kijelentette, nagyon jól tette, ezáltal a végrehajtó nem foglalhat az Ön lakásában. Amilyen valamely tárgy az Öné, tehát azzal korábban is rendelkezett, de a házastársa birtokolja, a végrehajtó lefoglalhatja esetleg, akkor Ön bíróság előtt végrehajtási igényperrel visszaszerezheti azt. A készpénz esetében ugyanez a helyzet: ha ez különvagyon, tehát az Ön pénze, ami már korábban megvolt Önnek a házasságkötés előtt, azzal Ő nem rendelkezhet. Tehát tulajdonképpen Ön jogosult feljelentést tenni lopás miatt, illetve polgári eljárásban közjegyző vagy bíróság előtt követelheti vissza tőle az összeget. A készpénz vonatkozásában azonban a bizonyítás kissé nehézkes, javasoljuk, konzultáljon jogi képviselővel az igényérvényesítés előtt.

26. kérdés

Melyik bíróságon kell megindítani a válást? És mennyibe kerül?

A válóper az alperes lakóhelye szerint illetékes bíróságon kell megindítani (jelen esetben is, az alperes az a személy, aki ellen a per indul, tehát bontóper esetén az a házastárs, aki ellen benyújtják a keresetet.) Ha a lakóhelye ismeretlen, akkor a tartózkodási hely lesz az irányadó. Ha ilyen sincs, vagy külföldön van, akkor az utolsó belföldi lakóhely szerint illetékes bíróságon kell megindítani. Ha ilyen sincs, vagy nem is volt, akkor a felperes lakóhelye szerint illetékes bíróság járhat el. A házassági bontóper illetéke: 30.000 forint.

27. kérdés

A szüleim válnak, már be lett adva a válóper. Közös megegyezés kizárt, meggy a sárdobálás. Azt szeretném kérdezni, hogy valamilyen módon elkerülhető-e részemről a bírósági tárgyalás(okon) való megjelenés? Elmúltam 18 éves. Előre is köszönöm!

Amennyiben a szülei közül valamelyikük kéri Önt tanúként meghallgatni az eljárásban és a bíróság megidézi Önt, köteles megjelenni a tárgyaláson, azonban mint a peres felek közeli hozzátartozója megtagadhatja a vallomástételt, erre a bíró

is köteles Önt figyelmeztetni. Amennyiben erre tekintettel megtagadja a vallomástételt, nem hallgatható ki tanúként a szülei között folyamatban lévő eljárásban.

28. kérdés

A férjemmel 2013 év végén véglegesen és helyrehozhatatlanul megromlott a házasságunk. Mindkettőnknek első házassága melyből 2 közös gyermekünk született. 2014 márciusában beadtam a közös megegyezéses válókeresetet melyben a gyermekek nálam való elhelyezéséről megegyeztünk. Az első tárgyalást május végére tűzték ki. Idő közben kaptam egy rendkívül kedvező ajánlatot, miszerint olcsón, részletre megvásárolhatnék egy lakóingatlant egy másik településen. A kérdésem az lenne, hogy a válás alatt szert tehetek-e ingatlanra? Ugyanis az ingatlan teljes vételárát majd csak 3 év múlva fogom véglegesen rendezni az eladóval. Illetve a férjem, ha felvetem a különköltözés gondolatát, azzal fenyeget, hogy elveszi tőlem a lányokat. A békesség megőrzése érdekében és hogy ne legyen pereskedés jelenleg együtt lakunk. Miután kimondták a válást azonnal jogom lesz, odaköltözni a gyerekekkel, ahova én szeretnék? (Ugyanis meg akarja szabni az apa, hogy hol lakhatunk.) Természetesen a költözés után is garantálni fogom az apának a gyermekekkel való kapcsolattartást és a láthatást. Illetve még azt az egyet szeretném megkérdezni, hogy ha minden rendben megy az első tárgyaláson, mi következik utána? Mikor lesz, mennyi idő alatt lesz vége, ha minden rendben megy?

Amennyiben még együtt élnek, és a válást nem mondták ki, a problémák elkerülése végett jobb kivárni a lakásvásárlással. Esetleg lehet kötni egy előszerződést, amellyel tulajdonképpen már megállapodnak a későbbi adásvételi szerződésről, de azt később kötik meg. Vagy megállapodik a férjével arról, hogy a vásárlandó ház az Ön különvagyonát képezi, és a házastársi vagyonközösség megszüntetését nem érinti. Mindkét esetben érdemes ügyvédhez fordulni.

A gyermek tartózkodási helyének meghatározásához a különélő szülő hozzájárulása is kell, a törvény szerint abban az esetben is, ha a különélő szülő nem gyakorolja a felügyeleti jogot. A felügyeleti jog közös gyakorlása egyébként a megállapodásuk kérdése, amennyiben nem kérik külön, annál a szülőnél lesz a felügyeleti jog, akinél elhelyezték a gyermeket.

Ha vita van a gyermek tartózkodási helyéről a felek között, a kifogást emelő apának a gyámhatóságot kell megkeresni a vita eldöntésével kapcsolatban (ha a

gyermek már betöltötte a 16. életévét, nem kell engedély). Azonban a költözést általában engedélyezik, ha a gyermek érdekeivel ez nyilvánvalóan nem ellentétes. Tehát emiatt véleményünk szerint nem kell aggódnia. Ha vita van, akár Ön is megkeresheti előzetesen a gyámhatóságot.

Arra a kérdésre, hogy körülbelül meddig tart az eljárás, nehéz válaszolni, ugyanis ez bíróságtól is függ. Mindenesetre a Polgári Perrendtartás a következőképpen szabályozza az eljárás menetét:

285. § (4) Ha a bontóperben tartott első tárgyaláson a felek nem békülnek ki, a bíróság a tárgyalást elhalasztja, egyben felhívja a feleket, hogy három hónapon belül írásban kérhetik az eljárás folytatását, ellenkező esetben a per megszűnik. A bíróság a tárgyalás folytatására csak a kérelem benyújtását követő 30 nap eltelté után tűzhet határnapot.

Tehát kitűznek majd egy tárgyalási napot, ezt követően kérni kell a tárgyalás folytatását, és az újabb tárgyalás időpontját – „megegyezéssel” esetében is, amennyiben közös gyermek van – csak harminc nappal a kérelem benyújtását követően fog kiírni. Három hónap a teljes eljárásra reálisnak tűnik.

29. kérdés

A lányoméék gyereket várnak, bejegyeztették magukat az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába. Ez ugye elég ahhoz, hogy a kicsi automatikusan az apuka nevét kapja?

Az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásába történő regisztráció nem keletkeztet apasági vélelmet, úgyhogy nem elég. Az apának teljes hatályú apasági elismerő nyilatkozatot kell tennie, amihez az anya hozzájárulása is szükséges. Az elismerést és a hozzájárulást az anyakönyvvezetőnél, a bíróságnál, a gyámhatóságnál vagy hivatásos konzuli tisztviselőnél kell jegyzőkönyvbe venni vagy közjegyzői okiratba kell foglalni. Kívánatos, hogy a leendő szülők együtt jelenjenek meg, de nyilatkozhatnak külön-külön is. Az új Ptk, vagyis a 2013.évi V. törvény szerint:

4:101. § (1) Ha az anya a fogamzási idő kezdetétől a gyermek születéséig eltelt idő vagy annak egy része alatt nem állott házassági kötelékben, és apasági vélelmet keletkeztető reprodukciós eljárásban sem vett részt, vagy ha az apaság vélelme megdőlt, a gyermek apjának kell tekinteni azt a férfit, aki a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal a magáénak ismerte el.

(2) Apai elismerő nyilatkozatot a gyermeknél legalább tizenhat évvel idősebb férfi tehet.

(3) Apai elismerő nyilatkozat a gyermek fogamzási idejének kezdetétől tehető. Ha az apai elismerő nyilatkozat megtételére a gyermek születése előtt kerül sor, a nyilatkozat a gyermek megszületésekor válik teljes hatályúvá.

(4) Az apai elismerő nyilatkozatot személyesen lehet megtenni. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy apai elismerő nyilatkozata akkor érvényes, ha ahhoz törvényes képviselője hozzájárult. Ha a törvényes képviselő a nyilatkozattételben tartósan akadályozott, vagy a hozzájárulást nem adja meg, azt a gyámhatóság hozzájárulása pótolhatja.

(5) Az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályához szükséges az anyának, a kiskorú gyermek törvényes képviselőjének és – ha a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte – a gyermeknek a hozzájárulása.

4:102. § [A teljes hatályú elismerés alaki feltételei és hatálya]

(1) Az elismerést és a hozzájárulást az anyakönyvvezetőnél, a bíróságnál, a gyámhatóságnál vagy hivatásos konzuli tisztviselőnél kell jegyzőkönyvbe venni vagy közjegyzői okiratba kell foglalni. A hozzájárulást a konzuli tanúsítvány kiállítására felhatalmazott tiszteletbeli konzulnál is meg lehet tenni. A jegyzőkönyv vagy az okirat aláírását követően az apai elismerő nyilatkozat nem vonható vissza.

(2) A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat mindenkivel szemben hatályos.

30. kérdés

Feleségem előző házasságából vagyon vitában van volt férjével. Ingatlan a téma. A bírósági tárgyalás jelenleg a szakértő kirendelési szakasz előtt áll. Mivel a feleségem a felperes ezért ő az, aki a perköltségeket kell, előre állja. Mennyire vagyok felelős ő érte a perével kapcsolatban? Számíthatok-e arra, hogy nekem kell költségeket állnom? Jelenleg egy olyan lakásban élünk, amelynek fele nem közösen, hanem általam a házasság kötés előtt szerzett, második felét pedig nagyrészt az én külön vagyonomból, örökségemből fogom kifizetni. Terhelhető-e ez az ingatlan az ő perében? Mit tegyek? Válaszukat előre is köszönöm!

Kérdésével kapcsolatban az alábbi tájékoztatást tudjuk adni. Első lépésben azt javasoljuk, hogy a pontos tulajdoni adatokkal keresse fel az Önhöz legközelebb eső Jogpont⁺ személyes ügyfélfogadást, annak érdekében, hogy pontosabb választ tudjunk adni.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi választ tudjuk adni:

Abban az esetben, ha a felesége elveszti a pert akár részben akár egészben, akkor az okozott perköltséget a másik félnek köteles megtéríteni. Ha az ítélet

kötelezést tartalmaz, azért is köteles helyt állni. Ha az ítéletben megállapított határidőig nem fizeti meg ezeket a költségeket, akkor végrehajtást indíthatnak ellene.

A végrehajtási eljárás során a felesége kizárólag a saját vagyonával felel a tartozásokért. Nagyon fontos azonban az, hogy házastársi vagyonszövetség címén elméletileg olyan ingatlan tulajdoni hányad is lehet a tulajdona, ami az Ön nevében van. ha azonban Ön igazolja, hogy az az Ön külön vagyonát képezi, akkor azzal a felesége nem felel.

31. kérdés

Élettársammal 14 év után külön lettünk. Három kiskorú gyermekünk van, én kevésbé jobb körülmények között élek, mint ő, de a gyerekek rendbe vannak, szociális és fizikai fejlődésük biztosított. Élettársam azzal fenyeget, hogy elveszi a gyerekeket. Időközben lett másik kapcsolatom és a párom elfogadta a gyerekeket, erre odafigyelek nagyon. Kérdésem az lenne, hogy el tudja-e venni őket. Hazaköltöztem a szüleimhez, igaz a szoba nem nagy, ahol vagyunk, a gyerekekkel. Gyermektartást nem fizet, viszont minden nap jön, fenyeget. Nem hagyja megnyugodni őket, és engem sem. Fenyegeti a páromat is. Segítségüket előre is köszönöm.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény **4:170. §** értelmében

(1) A szülői felügyelet gyakorlásának és a gyermek harmadik személynél történő elhelyezésének megváltoztatása a bíróságtól akkor kérhető, ha azok a körülmények, amelyeken a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapult, utóbb lényegesen módosultak, és ennek következtében a megváltoztatás a gyermek érdekében áll. Nem hivatkozhat a körülmények megváltozása folytán a gyermek érdekére az a szülő, aki a változást felróható magatartásával maga idézte elő, így különösen, ha a gyermeket jogosulatlanul vette magához vagy tartja magánál.

(2) Ha a közös szülői felügyelet gyakorlása során a szülők már nem tudnak együttműködni, a közös szülői felügyeletet a bíróság bármelyik szülő kérelmére megszünteti.

A bírói gyakorlat a gyermek érdekét tekinti kiemelkedő súlyúnak, így a körülmény megváltozását jelenti az is, ha a gyermek elvágyódik az addigi elhelyezéséből a másik szülőhöz, és ez az elvágyódás olyan mértékű, hogy az elhelyezés megváltoztatása vélhetően a gyermek érdekében áll. Ilyenkor áttételesen az elhelyezés alapjául szolgáló körülmények lényeges megváltozásának tekinti a gyermek határozott érzelmi állásfoglalását. Természetes viszont, hogy önmagában az elhelyezés alapjául szolgáló körülmények lényeges megváltozása nem

szolgálhat alapul a gyermekelhelyezés megváltoztatásához, ha ez a gyermeknek nem áll az érdekében.

A jelen esetben véleményem szerint kiemelt jelentőséggel bír, hogy a volt élettársa nem fizet tartásdíjat, amelyre tekintettel tulajdonképpen éppen, hogy Önnek lehetne követelése vele szemben, ugyanis a szülők együttesen kötelesek biztosítani többek között azokat a vagyoni feltételeket, amelyek a gyermekek testi, szellemi, érzelmi fejlődéséhez szükségesek.

32. kérdés

Üdvözlöm, a problémám tartásdíjjal és láthatással kapcsolatos. Három évvel ezelőtt jogerős bírói ítéletben döntés született, miszerint jövedelmem 20%-át vonják, gyerektartás jogcímén, ill. minden hónap utolsó péntekén vihetem el fiamat láthatás jogcímén. Köztem és a gyerek között, 250 km a távolság, az út igen hosszú és anyagilag megterhelő. 1000 km- 21 000 Ft. A tartásdíj, vonatkozásában, az elmúlt egy évet táppénzen töltöttem, baleset következményeképp. Előző munkahelyemen is minimálbér jövedelmet kaptam, annak 20%-a 14 000 Ft, a bíróság a gyerektartás összegét is 14 000 Ft-ban minimalizálta. A gyermekem édesanyja, nem neveli a gyereket, az anyai nagyszülőknél tartózkodik a fiam életvitelszerűen. Az anya Budán, a gyerek Szigetcsépen lakik, és oda is jár általános iskolába. Hiába jelzem, bárhová senki nem foglalkozik vele. Az anyuka, fenyegetőzik és állandóan kitalál velem, ahol tud. A gyerektartást az utóbbi időben a tb utalta számára, állandóan problémázott, hogy nem időben, nem rendszeresen és változó összegeket kap. Mondanom sem kell, hogy kevesli a pénzt is. Többször előfordult, hogy potyára mentem fel a gyerekért nem adta ide, el is marasztalta a gyámhivatal és a bíróság is. Költségeimet soha nem térítette meg, pedig kötelezve volt. Kérdésem a következő, szeretnék FIX gyerektartást fizetni, mert nem állapot ez az állandó követelés, fenyegetőzés. Az új Ptk. ezt elő is írja, ha jól tudom, áttérnek a fix összegű tartásdíjra. A másik pedig az, hogy egyszerűen le vagyunk nyomorítva anyagilag, élettársammal lakást törlesztünk, neki is van egy kiskorú gyermeke, láthatásaim rengetegbe kerülnek, több mint maga a gyerektartás, csak az út. Szeretném, ha az anyát köteleznék, hogy segítsen be abban, hogy a gyerekünket hozza le közelebb, valameddig /láthatáskor/ tudom, nevetségesen hangzik, de a gyerek érdekeit szolgálná. Arról nem beszélve, hogy terhességét eltitkolta, az utolsó hónapban szült, hogy gyereket vár. Tehát fix gyerektartás díjat akarok, és hogy anyuka szálljon be a láthatás kivitelezésébe.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) **4:217 §** értelmében

(1) A gyermektartásdíj mértéke és megfizetésének módja tekintetében elsősorban a szülők megállapodása irányadó.

(2) A szülők megállapodhatnak abban is, hogy a gyermekétől különélő szülő a tartási kötelezettségének megfelelő vagyontárgy vagy pénzösszeg egyszeri juttatásával tesz eleget. A megállapodás akkor érvényes, ha abban meghatározzák azt az időszakot, amelynek tartamára a juttatás a tartást fedezi, és azt a gyámhatóság vagy perbeli egyezség esetén a bíróság jóváhagyja.

(3) A (2) bekezdés szerinti megállapodás ellenére a bíróság akkor ítélt meg tartásdíjat, ha az a körülmények előre nem látható, lényeges változása miatt a gyermek érdekében vagy valamelyik fél súlyos érdeksérelmének elhárítása miatt indokolt.

A fentiek értelmében tehát valóban lehetséges az egyszeri „fix” tartásdíj megfizetése, azonban a rendszeres tartásdíj fizetésére továbbra is százalékos alapú rendszer maradt érvényben az alábbiak szerint:

4:218. § [A gyermektartásdíj bírósági meghatározása]

(1) A gyermektartásdíjról a szülők megegyezésének hiányában a bíróság dönt.

(2) A gyermektartásdíj meghatározása során figyelembe kell venni:

a) a gyermek indokolt szükségleteit;

b) mindkét szülő jövedelmi viszonyait és vagyoni helyzetét;

c) a szülők háztartásában eltartott más – saját, mostoha vagy nevelt – gyermeket és azokat a gyermekeket, akikkel szemben a szülőket tartási kötelezettség terheli;

d) a gyermek saját jövedelmét; és

e) a gyermeknek és rá tekintettel az őt nevelő szülőnek juttatott gyermekvédelmi, családtámogatási, társadalombiztosítási és szociális ellátásokat.

(3) A gyermek indokolt szükségletei körébe tartoznak a megélhetéséhez, egészségügyi ellátásához, neveléséhez és taníttatásához szükséges rendszeres kiadások. Ha a gyermek érdekében olyan rendkívüli kiadás szükséges, amelynek fedezését a tartásdíj kellő előrelátás mellett sem biztosítja, a tartásra kötelezett e rendkívüli kiadás arányos részét is köteles megtéríteni.

(4) A tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének tizenöt-huszonöt százalékában kell meghatározni. Az átlagos jövedelem megállapításánál rendszerint a kötelezettek a kereset megindítását megelőző egy évi összes jövedelmére figyelemmel kell lenni.

Az Ön által vázolt probléma megoldására véleményem szerint tehát két lehetőség adott:

1. A jelenlegi vagyoni, jövedelmi helyzetére tekintettel bíróságtól kéri a tartásdíj megváltoztatását

2. Bírósági úton kéri a gyermek elhelyezésének megváltoztatását, figyelemmel arra, hogy ha azok a körülmények, amelyeken a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapult, utóbb lényegesen módosultak, és ennek következtében a megváltoztatás a gyermek érdekében áll. [Ptk. 4:170. §]

A bírói gyakorlat a gyermek érdekét tekinti kiemelkedő súlyúnak, így a körülmény megváltozását jelenti az is, ha a gyermek elvágyódik az addigi elhelyezéséből a másik szülőhöz, és ez az elvágyódás olyan mértékű, hogy az elhelyezés megváltoztatása vélhetően a gyermek érdekében áll. Ilyenkor áttételesen az elhelyezés alapjául szolgáló körülmények lényeges megváltozásának tekinti a gyermek határozott érzelmi állásfoglalását. Természetes viszont, hogy önmagában az elhelyezés alapjául szolgáló körülmények lényeges megváltozása nem szolgálhat alapul a gyermekelhelyezés megváltoztatásához, ha ez a gyermeknek nem áll az érdekében.

33. kérdés

Jelenleg 2 gyereket nevelek egyedül, 5-éve és 8-éves lányok! Az apa 20 000 Ft gyerektartást fizet a két gyerekre. Nekem már a válásunkkor sem a pénze érdekelt, hanem, hogy a gyerekeket magam mellett tudjam, és reménykedtem benne, hogy a legjobb helyük lesz mellettem. Megvan mindenük, és próbálom, felelősségteljesen nevelni őket. De a nagyobbik gyermek nagyon szeretne az apjával élni, és neki természetesen semmi nem jó, amit teszek. Lehetséges-e, hogy ő az apjával, a kicsi meg velem legyen? Ki szeretném hangsúlyozni, hogy nekem nem az apa pénze kell! Hanem, hogy a gyerekek mindene meglegyen ahhoz, hogy egészségesen éljen, nemcsak tárgyokban fogható dolgokban, hanem lelkileg is. Én kérhetem-e, hogy a nagyobbik gyereket az apa magához vegye? Megvan rá minden lehetősége! Milyen lépéseket kell tennem az ügy érdekében? Eddig nem voltak problémák a gyerekekkel, de ahogy nő, egyre több dolog jön elő (iskolában, koncentrációs problémák, itthon meg viselkedési problémák) ami annak köszönhető, hogy az apjával szeretne élni. Nem szeretném, hogy a gyerek esetleg rossz irányba kezdjen el változni, akár a tanulásban, akár a gondolkodásban, azért mert velem kell élnie! Az apa folyamatosan ígérgeti a gyerekeknek, hogy elviszi, és vele fog élni. Azonban megfenyegetett, hogy elveszi a kicsit is tőlem, ő meg nagyon anyás, szereti az apját is, de szegénykém, lelkileg megtörne, ha nem élhetne velem. Jelenleg nincs munkahelyem. December 30-án számoltam le, de a gyerekeket el tudom tartani. Még kapom a munkanélkülit, és

folyamatosan adom be az önéletrajzomat cégekhez, most a jogosítvány megszerzésén dolgozom, hátha így majd jobb munkahelyet találok!

A gyermek elhelyezését a különélő házastársak megállapodással rendezhetik, így módosíthatják is. Amennyiben nincs egyetértés, a bíróságtól lehet kérni az elhelyezés rendezését arra hivatkozva, hogy a korábbi megállapodásuk szerinti elhelyezés óta a körülmények lényegesen megváltoztak (így az, hogy a gyermek egyre inkább kinyilvánítja, hogy az apjával szeretne élni). A jogszabályok nem akadályozzák azt, hogy egyik gyermek az egyik szülőnél, a másik a másik szülőnél legyen elhelyezve. Amennyiben a gyermek érdekét ez szolgálja, ennek nincs tehát akadálya. Természetesen a gyerektartás mértékét befolyásolhatja az, ha a továbbiakban egy gyermeket nevel. Amennyiben az apa kéri a bíróságtól a gyerektartásdíj csökkentését, valószínűleg ebben az esetben az egy alacsonyabb összeget fog megállapítani. A hatályos törvény mindenestre gyermekenként általában a különélő szülő havi jövedelmének 15-25 %-ában határozza meg az egy gyermekre jutó tartásdíj összegét (ez bírósági mérlegelés tárgya). Javasoljuk, hogy forduljon a helyi gyámhatósághoz további felvilágosításért, illetve segítségért.

34. kérdés

Válással kapcsolatos a kérdésem: Egyéves kislányunk van. – Közös megegyezéssel válnánk. Kinek kell beadni a keresetet ilyenkor, lehet-e közösen? A keresetet benyújtó fél kerül-e valamiféle hátrányba azáltal, hogy ő kezdeményezi a házasság felbontását? Mi a leggyakoribb láthatás egy ilyen kicsi baba esetében, amit a férjemnek megítélhetnek, ha nem egyezünk meg? Figyelembe veszi-e a bíró/gyámügy a gyermek napi ritmusát, a szoptatásokat? Lehet-e ez a láthatás csupán pár óra, a gyermek bioritmusát figyelembe véve? A jogerős válás előtt elköltözhettek-e a gyermekkel anyámhoz? Költözhettek-e más városba majd? Más országba, ha ott kapok állást? A válásom okaként anyósomat jelölöm meg, ha meg kell. Mennyi joga van a láthatásra? Eltiltható-e a gyerek tőle? Mi a gyerektartás összege? Hány évig jár? Milyen esetekben kérhetem a gyermekem eltiltását az édesapjától? Köszönettel.

A válaszadás jelen esetben három problémakört érint. Az **I.** pontban a **házasság felbontása** tekintetében felvetődött kérdéseire válaszolok, a **II.** pont a **szülő, a nagyszülő és a gyermek közötti kapcsolattartás (láthatás)** tekintetében felmerült kérdéseit taglalja, végül az utolsó **III.** pontban foglaltak a **gyermek eltartására** vonatkoznak.

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény alapján (a továbbiakban: Családjogi törvény) házasságot a bíróság kizárólag valamelyik házastárs kérelmére (ún. "tényállásos bontás"), vagy a házastársak közösen benyújtott kérelme, egyező akaratnyilvánítása alapján (ún. megegyezésen alapuló bontás") bonthatja fel.

Az a házastárs, aki a keresetet benyújtja, a felperes, míg az alperes a másik házastárs. **Megegyezésen alapuló bontás esetén a házastársak döntenek el, hogy ki legyen a perben a felperes, és ki az alperes, és semmilyen „hátrány” nem érheti a keresetet benyújtó felet.**

A házassági bontóper indítás, azaz a válóper illetéke **30 000 forint**, melyet a pert megindító fél, azaz a felperes fizet meg. A benyújtott keresetlevélre a házasság vonatkozásában előterjesztett alperesi viszontkereset illetékmentes. **Amennyiben a házasság felbontását a házastársak közösen kérik, úgy az eljárási illetéket is közösen fizethetik meg, de csupán egyikük is viselheti.**

A Családjogi törvényben foglaltak szerint, a **gyermeknek joga**, hogy szülőjével személyes **kapcsolatot tartson** fenn. A gyermekétől **külön élő szülőnek viszont nemcsak joga, hanem kötelessége is**, hogy gyermekével kapcsolatot tartson fenn, vele rendszeresen érintkezzen (ez a kapcsolattartás joga). A gyermeket nevelő szülő köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani. **Mind a gondozó szülő, aki akadályozza a kapcsolattartást, mind a különélő szülő, aki nem él a kapcsolattartás lehetőségével, megsérti szülői kötelességét. A gyermek érdekét súlyosan sértő módon jár el az a szülő, aki a gyermeket a másik szülővel való érintkezéstől indokolatlanul elzárja, és ellene hangolja.** A gyermek érzésvilágára ez károsan és kiszámíthatatlanul hat, s az is bekövetkezhet, hogy a gyermek szembefordul mindkét szülőjével. **A szülő ezen magatartása károsan befolyásolja a gyermek fejlődését, és alapot ad arra a következtetésre, hogy ez a szülő nem alkalmas a gyermek nevelésére.** Végző soron az ilyen szülői magatartás a gyermek elhelyezésének a megváltoztatásához is vezet.

A kapcsolattartásról – a szülők megegyezésének hiányában, illetőleg a szülők és a gyám közötti vita esetében – a **gyámhatóság dönt. Ha házassági vagy gyermek-elhelyezési per van folyamatban, a szülők megegyezésének hiányában a kapcsolattartásról a bíróság dönt. A gyámhatóság, illetőleg a házassági vagy gyermek-elhelyezési perben a bíróság a felrható magatartást tanúsító szülő kapcsolattartási jogát a gyermek érdekében korlátozhatja vagy megvonhatja, illetőleg e jog gyakorlásának szünetelését rendelheti el.** Ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, ennek megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül csak a bíróságnál lehet kérni. **A kapcsolattartásra vonatkozó bírósági határozat végrehajtásáról a gyámhatóság gondoskodik.**

A gyermekkel való kapcsolattartásra a szülőkön kívül jogosult még a **nagyszülő**, a **nagykorú testvér**, továbbá – ha a szülő és a nagyszülő nem él, illetőleg a kapcsolattartásban tartósan akadályozva van, vagy kapcsolattartási jogát önhibájából nem gyakorolja – a **gyermek szülőjének testvére**, valamint **szülőjének házasársa** is jogosult.

Vita esetében a gyámhivatal a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére szabályozza.

Fentiekre tekintettel a láthatás kérdésében az alábbiakra szeretném felhívni a figyelmét:

– Az elköltözés tekintetében, kérem, vegye figyelembe a láthatás tekintetében általam a fentiekben leírtakat.

– Amennyiben a szülő és a gyermek közötti kapcsolattartás kérdésében nem sikerül megállapodniuk, akkor nem lehetséges a megegyezésen alapuló bontás.

– Ha megakadályozza a gyermeke és az édesapja, illetőleg a nagyszülője közötti kapcsolattartást, akkor megsérti szülői kötelességét.

– Egveztség hiányában a gyámhivatal, illetőleg a bíróság – a kapcsolattartás céljának megfelelően – a szülő és más kapcsolattartásra jogosult méltányos érdekére, körülményeire és a gyermek korára, egészségi állapotára, tanulmányi előmenetelére tekintettel a gyermek érdekében dönt.

A Családjogi törvény rendelkezése értelmében a szülő kötelessége a kiskorú gyermeke **eltartásáról** gondoskodni. A kiskorú gyermek tartására vonatkozó kötelezettség a gyermek kiszolgáltatottsága, testi, szellemi, erkölesi fejletlensége miatt a más rokonokkal (pl. házasárs, szülő) szembeni tartási kötelezettséghez képest sokkal szigorúbb. **A szülő ugyanis a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll.** Ez a szabály nem irányadó, ha a gyermek tartása vagyonának jövedelméből kitelik, vagy a gyermeknek tartásra kötelezhető más egyenes ági rokona van.

A gyermeket gondozó szülő **a tartást** természetben (lakhatás biztosítása, étellemezés, ruházkodás, taníttatás), **a különélő szülő** (aki nem feltétlenül elvált szülő) pedig **elsősorban pénzben szolgáltatja (gyermektartásdíj).**

A tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. A gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

- a) a gyermek tényleges szükségleteire,
- b) mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,
- c) a szülők háztartásában eltartott más – saját, illetőleg mostoha – gyermekekre,

d) a gyermek saját jövedelmére is.

A kötelezettel szemben érvényesíthető összes tartási igény a jövedelme 50%-át nem haladhatja meg.

A tartásdíjat

a) százalékos arányban, vagy

b) határozott összegben, vagy

c) határozott összegben és bizonyos jövedelmek százalékában kell meghatározni.

A tartásdíj százalékos megállapítása esetében meg kell jelölni a tartásdíj alapösszegét is.

A tartásdíj összegének megállapításakor alapvető jelentőséghez jut a gyermek szükségleteinek a mértéke, amely az életkor és egyéb körülmények függvényében változó lehet.

35. kérdés

Jelenleg folyamatban van a helyi bíróságon az általam indított gyermekelhelyezés, tartásdíj és kapcsolattartás ügyében a bírósági eljárás az apával szemben. Úgy néz ki, hogy a munkahelyemről valószínűleg el fognak küldeni, így szeretnék Budapestre költözni (illetve állandó lakóhelyként Budapestre bejelentkezni), ahol valószínűleg könnyebben találok majd munkát. Ideiglenes lakcímként egyelőre megmaradna a jelenlegi. Gyermekem velem él egy háztartásban, őt is átjelenteném természetesen velem együtt a budapesti lakcímre állandó címként, és nála is megmaradna ideiglenes lakcímként a jelenlegi. Ilyen esetben a mi városunkban folytatódik a peres eljárás, vagy átkerül Budapestre? Az interneten találtam olyan információt, miszerint a per azon az illetékes bíróságon zajlik, ahol a gyermek mindenkori lakóhelye van? Ez az állandó vagy az ideiglenes lakóhelyre vonatkozik?

A Polgári Perrendtartás (1952. évi III. törvény) szabályai szerint:

42. § A bíróság illetékességének megállapításánál a keresetlevél beadásának időpontja irányadó.

43. § (1) A bíróság az illetékességének hiányát hivatalból veszi figyelembe. Ha azonban az illetékesség nem kizárólagos, az alperes érdemi ellenkérelmének (139. §) előadása után az illetékesség hiánya figyelembe nem vehető.

A törvény értelmében tehát mindazon perekben, amelyeknél kizárólagos illetékességi szabály nincs megállapítva, nem érinti a bíróság illetékességét a per folyamán. A gyermek elhelyezési per, tartásdíjra irányuló per ilyen: a pert vagy az

alperes vagy a gyermek lakóhelyén kell megindítani, ezért itt nem kizárólagos az illetékességi előírás, hanem vagylagos. Amennyiben tehát a per már zajlik, az alperes az érdemi ellenkérelmét már előadta, nincs helye annak, hogy a bíróság az illetékessége hiányát megállapítsa, és a per máshová kerüljön. Amennyiben legalább egy tárgyalást tartottak az ügyben, akkor főszabály szerint a per ott folyik, ahol elkezdődött.

36. kérdés

Arra szeretnék választ kapni, hogy igaz-e, ha elhagyom a házat a gyermekeimmel, amiben a férjemmel eddig közösen éltünk, (de most épp válunk, és nem szeretném a gyerekeket, sem magamat a mindennapos veszekedéseknek kiténni a továbbiakban,) hogy ezzel minden jogomról lemondok, és nem követelhetem a férjemtől, hogy fizessen ki a házból? Az ügyvéd szerint, tartsak ki, "mosolyogjak", ne hagyjam el a házat, amíg vér nem folyik. Én ezt nem szeretném megvárni. Elhagyhatom a házat, vagy valóban maradnom kell, amíg ki nem fizet? Válaszát, segítségét, előre is köszönöm!

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény értelmében

4:37. § [A házastársi közös vagyon]

(1) Házastársi vagyontársaság esetén a házastársak közös vagyonába tartoznak azok a vagyontárgyak, amelyeket a házastársak a vagyontársaság fennállása alatt együtt vagy külön szereznek.

4:38. § [A házastárs különvagyonja]

(1) A házastárs különvagyonához tartozik

- a) a házastársi vagyontársaság létrejöttkor meglévő vagyontárgy;*
- b) a házastársi vagyontársaság fennállása alatt általa örökölt vagy részére ajándékozott vagyontárgy és részére nyújtott ingyenes juttatás;*
- c) a házastársat mint a szellemi tulajdon létrehozóját megillető vagyoni jog, kivéve a vagyontársaság fennállása alatt esedékes díjat;*
- d) a személyét ért sérelemért kapott juttatás;*
- e) a személyes használatára szolgáló szokásos mértékű vagyontárgy; továbbá*
- f) a különvagyonára értékén szerzett vagyontárgy és a különvagyonára helyébe lépő érték.*

Tehát: az Ön által feltett kérdés megválaszolásánál az bír döntő jelentőséggel, hogy a kérdéses lakás mikor és hogyan került az Ön, illetve férje birtokába. Amennyiben a lakást a házassági vagyontársaság fennállása alatt szerezték, függetlenül attól, hogy ki és mennyi pénzt adott bele (kivéve, ha a pénz

külvagyon volt) házassági közös vagyon lesz, amelynek felére Ön mindenképpen jogosult.

A kolléga úr bizonyára arra gondolhatott, hogy amennyiben tartósan nincs lehetőségük más helyen lakni, a közös lakásba való visszatérés szempontjából kockázatos lehet a kiköltözés, ugyanis lehetséges, hogy a férj időközben pl. lecseréli a zárat és így Önök nem tudják használni a közös lakást, illetve nem tudják onnan elvinni valamennyi ingóságukat. Ezt természetesen jogszerűen nem tehetné meg, azonban egy ezzel kapcsolatos birtokvédelmi eljárás hosszú hónapokig is eltarthat.

Figyelemmel tehát arra, hogy a fentiek értelmében a házassági vagyon megosztásakor nem bír jelentőséggel annak ténye, hogy ki van a közös lakás birtokában, a további konfliktusok elkerülése végett véleményem szerint – amennyiben arra van lehetőség – tanácsos volna megszakítani az életközösséget és elhagyni a közös lakást.

37. kérdés

Van egy rokonom, aki el szeretne válni férjétől. Egy problémája van, hogy fél, hogy elveszíti 2 gyermekét. 13 éve házas, férje elhanyagolja családját. 2000-ben ki kellett menjen az anya külföldre dolgozni, hogy legyen kenyérré való. A gyereket az apósa nevelte, nem a férje. A férj csak dolgozik, iszik, halászik, a felesége dolgozik, takarít, tanul a gyerekekkel. 14 éves fiú és van egy 8 éves kislány. A feleség elkezdett állami egyetemet, harmadéves, sokat foglalkozik a gyerekekkel. Ahogy tud, törődik velük. Az a kérdésem, mennyi az esélye, hogy anyuka nyeri meg a válást. Biztosítva van a szállás, munkalehetőség, jó körülmények között lehetnek a gyerekek. Köszönöm szépen, várom a véleményét.

A gyermek elhelyezésének kérdésében a váló házastársak megegyezhetnek. Amennyiben nem egyeznek meg, bíróság dönt. A bírósági gyakorlatban jellemzően az anyánál helyezik el a gyermeket. Ha biztosítva van a megélhetése (és tegyük hozzá az apa ilyenkor is köteles rokontartásra), van hol laknia, akkor súlyos indok kell általában ahhoz, hogy ne az anya kapja meg a gyermeket.

Korábban ezzel nem is volt probléma. Az új Polgári Törvénykönyv azonban előírja, hogy ahhoz, hogy a gyermek huzamosabb időn át külföldön éljen egyedül, vagy az egyik szülővel, kell a másik szülő beleegyezése. Álláspontunk szerint, ha igazolja, hogy az említett feltételek (szállás, jövedelem) a külföldi országban fennállnak, és a gyermek érdekében áll a költözés, illetve a gyermek érdekeivel ellentétben az, hogy az apánál kerüljön elhelyezésre, a bíróság dönthet úgy, hogy így

is az anyánál helyezi el a gyermeket. A 14 éves gyermeket a bíróság valószínűleg meg fogja hallgatni a kérdésről.

38. kérdés

A kérdésem családügyi jellegű. Egy rokonomról van szó, aki megromlott házassági kapcsolatából kifolyólag hazaköltözött a szülői házba, sok évvel ezelőtt. Gyakorlatilag ez idő óta bejelentett munkája nincs. A probléma az, hogy lényegében az anyánk nyugdíján élőszködik. Nem akar elmenni munkát vállalni, mondván hogy már idős, hova vennék fel. (egyébként alkoholista) Eddig járt neki valamilyen szociális juttatás, de most még azt is elvették tőle, mert nem jelent meg többszöri alkalommal a munkaügyi központban. A szülői ház, amelyikben most lakik édesanyúmmal, egyébként az én nevemen van. Mikor apám meghalt, a bátyám és a nővérem lemondtak a részükről, a javamra. Az a kérdésem, hogy tudnám egy kicsit megszorogatni, (kilakoltatni nem akarom) hogy egy kicsit jobb útra térjen. Gondolok itt ilyen ügyvédi felszólító levélre, vagy ilyesmire. Válaszukat előre is köszönöm.

Az Ön problémája a rokonsági kérdéskörét érinti.

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvényben (a továbbiakban: **Családügyi törvény**) foglaltak szerint az jogosult tartásra – rokonaival szemben – aki **magát eltartani nem tudja**, és akinek **tartásra kötelezhető házastársa nincs**, illetve **nem érdemtelen**.

Tartásra rászorult az, aki magát eltartani nem tudja, megélhetéséről gondoskodni akár idős kora, akár munkaképtelensége miatt, illetve egyéb jövedelme hiányában nem tud. Amennyiben részlegesen el tudja ugyan magát tartani, de jövedelme teljes mértékű tartást nem biztosít, megállapítható a tartás kiegészítésére való rászorultság.

A tartásra jogosultat rokonai közül elsősorban leszármazói kötelesek eltartani. Amennyiben a tartásra jogosultnak tartásra kötelezhető leszármazói nincsenek, eltartása felmenő rokonait terheli. Annak a rokonnak áll be a tartási kötelezettsége, aki a jogosulthoz a leszármazás rendjében közelebb áll.

Mind az egyenes ági, mind oldalági rokonok körében a tartás alapvető feltétele, hogy a tartásra jogosult szintén ne legyen érdemtelen, illetve a kötelezett képes legyen a tartás nyújtására.

A tartatást a kötelezett – választása szerint – saját háztartásában természetben, vagy havonként pénzben szolgáltatja. A jogosult kérheti, hogy a kötelezett a tartást pénzben szolgáltatassa. Ha a tartásra jogosult idős, akkor a tartás kiterjed a gondozás

költségeire, illetve azzal kapcsolatos szolgáltatásokra. A tartás teljesítését pedig mindig a kötelezett anyagi viszonyaihoz képest kell teljesíteni, és a jogosultat azzal köteles ellátni, ami a jogosult megélhetéséhez szükséges.

Az Ön által leírtak alapján, álláspontom szerint, sem Önnek, sem az édesanyjának nincsen tartási kötelezettsége a bátyjával szemben, tekintettel arra, hogy nincs munkaképtelen állapotban.

A leveléből azonban egyértelműen kiderült számomra, hogy az Ön testvére az alkohol, és egyéb problémái miatt segítségre szorul.

Ügyvédi felszólító levélnek, vagy egyéb hatósági beavatkozásnak jelen esetben nincs jogalapja.

Véleményem szerint, ezt a problémát családi összefogással lehet kezelni, és megoldani.

Az Ön testvérének vélhetően nem arra lenne ugyanis elsődlegesen szüksége, hogy akár az édesanyja, akár Ön eltartsa, hanem hogy ő maga is képes legyen gondoskodni magáról, és helyre kerüljön az élete.

Az alkoholizmus is egyfajta „betegség”, ezért javaslom, hogy forduljanak szakemberhez (pl.: pszichológus), mert ameddig a bátyja mentális, és lelki egészsége nem áll helyre, képtelen lesz tenni azért, hogy önálló megélhetése legyen.

Véleményem szerint ebben tudják Önök támogatni, és ez lehet az első lépés az egész családjukat érintő probléma megoldásához.

39. kérdés

Hat évvel ezelőtt elváltam a feleségemtől, de utána még egy ideig együtt éltünk. Két évvel ezelőtt elköltöztem, és újra megnősültem. Maradt egy olyan bankszámlánk, ami a kettőnk nevéen volt, és nem került megszüntetésre, bár én úgy tudtam, hogy megszüntettük. Most tudomásomra jutott, hogy a volt feleségem hitelkeret tartozást halmozott föl rajta, és nemsokára zárolni fogják a számláit. Szeretném tudni, hogy amennyiben zárolják a számlát, és behajtásra kerül, úgy rám is vonatkozik-e, annak ellenére, hogy én nem használom. Beszéltem vele, de nem hajlandó elintézni, hogy lecsatoltathassam magam a számláról. Milyen módja van annak, hogy a bank rajtam ne követelje a tartozását? És hogy tudom hivatalosan fölszólíttatni, hogy intézkedjen a számláról való lecsatolásomat illetően?

Sajnos valóban nem egyszerű a dolog megoldása. Ön a számla tulajdonosa, így míg a számla az Ön nevéen is van, adóstárs is egyben. A közös tulajdon

megszüntetése (pontosabban házastársi közös vagyon megszüntetése) címén kérheti a bíróságtól azt, hogy a számla sorsát rendezzék. Azon, hogy a már felhalmozott tartozást Öntől is követelheti a bank, változtatni főszabály szerint már nem lehet. Utólag követelheti a volt feleségétől azon kár megtérítését, amely Önt érte a közös vagyon egyoldalú, gazdaságtalan használatával kapcsolatban érte.

40. kérdés

Vajdasági magyarként szerb állampolgársággal, valamint egyszerűsített honosítással megszerzett magyar állampolgársággal is rendelkező édesanya 10 éves lányával költözne Magyarországra. Mivel a válása még nem zajlott le, kérdés, hogy ha a gyermeket áthozza Magyarországra, az minnek minősül? Az apa beleegyezése szükséges-e ehhez, vagy bizonyos időtartamra áthozhatja a gyermeket jogi következmények nélkül? Illetve, ha bejelentkezik állandó lakcímre Magyarországon, a magyar vagy a szerb jog fog-e vonatkozni a továbbiakban rá?

Amennyiben a válása Szerbiában zajlik, az ottani jog az irányadó a gyermek tartózkodási helyének meghatározásánál is. Érdemes a várható költözésről a bíróságot tájékoztatni, az elhelyezésről döntésben erre is tekintettel kell lennie, így – valószínűleg – engedélyezheti is a gyermek külföldre vitelét. Erről azonban több konkrétumot nem tudunk sajnos mondani, lévén a szerb jog lesz az irányadó.

Amennyiben átköltöznek, a szerb bíróság ítéletét továbbra is be kell tartani, a külföldi bírósági ítéletek elismerésének szabálya szerint. Ezt megtámadni nagyon szűk körben lehet (így például arra hivatkozással, hogy a külföldi ítélet a magyar közrendbe ütközik). A gyermekelhelyezés, illetve a láthatással kapcsolatos előírások megváltoztatása új, fontos körülmények felmerülése esetén azonban álláspontunk szerint a későbbiekben akár magyar bíróság is illetékes, magyar jog alapján.

41. kérdés

Van-e lehetőség bíróság által meghatározott gyermektartásdíj csökkentésére, illetve minimum összeg eltörlésére? Indok: a gyermektartás meghatározása óta született még két gyermekem.

A családjogi törvény az alábbiakban rendelkezik a gyermektartásról:

„69/A. § (1) A szülő a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll. Ez a

szabály nem irányadó, ha a gyermek tartása vagyonának jövedelméből kitelik, vagy a gyermeknek tartásra kötelezhető más egyenesági rokona van.

(2) A gyermeket gondozó szülő a tartást természetben, a különélő szülő elsősorban pénzben szolgáltatja (gyermektartásdíj).

69/B. § A gyermektartásdíjról a szülők megegyezésének hiányában a bíróság dönt.

69/C. § (1) A tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. A gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

- a) a gyermek tényleges szükségleteire,
- b) mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,
- c) a szülők háztartásában eltartott más – saját, illetőleg mostoha – gyermekekre,
- d) a gyermek saját jövedelmére is.

(2) A kötelezettel szemben érvényesíthető összes tartási igény a jövedelme 50%-át nem haladhatja meg. Ha a szülők két vagy több gyermek tartására kötelesek, a tartásdíjat úgy kell megállapítani, hogy egyik gyermek se kerüljön a másiknál kedvezőtlenebb helyzetbe, különösen akkor, ha nem egy háztartásban nevelkednek.

(3) A tartásdíjat

- a) százalékos arányban, vagy
- b) határozott összegben, vagy
- c) határozott összegben és bizonyos jövedelmek százalékában kell meghatározni.

(4) A tartásdíj százalékos megállapítása esetében meg kell jelölni a tartásdíj alapösszegét is.”

Tekintettel arra, hogy a törvény úgy rendelkezik, hogy a tartást saját szükséges tartásának rovására is köteles fizetni, ha a közös gyermekeik eltartása egyéb módon nem biztosítható, tehát ha a volt felesége nem tudja eltartani önállóan – vagy új társával együtt – a közös gyermekeiket, a bíróság nem fogja megszüntetni a gyermektartást.

Azonban lehetőség van a tartásdíj csökkentését kérni az alábbi törvényhely értelmében::

„69. § (1) Ha a közös egyetértéssel vagy bírósági ítélettel megállapított rokoni tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását vagy a tartás megszüntetését lehet kérni.”

Ez iránt Önnek kell pert indítania. A perben a bíróság vizsgálja a közös gyermekeik szükségleteit, mindkettőjük vagyoni viszonyait, és az új kapcsolatából származó gyermekek igényeit is, és ennek megfelelően dönt a tartásdíj esetleges leszállításáról.

42. kérdés

Van 3 gyerekem, kettő a volt férjemtől született. A harmadik a legkisebb, a volt élettársamtól. Vele nagyon hamar megszakadt a kapcsolatunk, a fiam 6 hónapos körül volt, mikor elköltözött tőlünk. Mi azóta nem láttuk. Gyerektartást sem fizet. Én nem bolygattam az ügyet. Úgy sem fizetett volna semmit, azt akarta, hogy vegyem le a gyereket a nevééről is. Most levinném a gyereket a nevééről is, de nem tudom, hol lakik, és a telefonszámát sem tudom. Most felvetődött, hogy a közeljövőben külföldre szeretnék költözni. Azt szeretném megtudni, hogy ilyenkor kell-e valamilyen nyilatkozat, vagy engedély az apa felől vagy valamilyen hivatalos gyermekelhelyezési bírósági papír vagy valami? Válaszát előre is köszönöm!

A gyermekkel kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről nyújtanak tájékoztatást a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) következő rendelkezései:

72. § (1) A szülői felügyeletet a szülők együttesen gyakorolják – ellentétes megállapodásuk hiányában – akkor is, ha már nem élnek együtt.

(2) Ha a házasság felbontása vagy a gyermek elhelyezése iránti perben a gyermeket a szülők megegyezése vagy a bíróság döntése alapján valamelyik szülőnél elhelyezték, a felügyeletet ez a szülő gyakorolja, kivéve, ha a szülők kérelmére a bíróság a gyermekelhelyezéssel egyidejűleg közös szülői felügyeletet rendelt el, illetve a szülőknek a közös szülői felügyeletre vonatkozó egyezségét jóváhagyta.

(3) Ha a közös szülői felügyelet gyakorlása során a szülők már nem tudnak együttműködni, a közös szülői felügyeletet a bíróság bármelyik szülő kérelmére megszünteti, feltéve, hogy a megszüntetés a gyermek fejlődése szempontjából is indokolt.

72/B. § (1) A különélő szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben a gyermek elhelyezését követően – közös szülői felügyelet hiányában is – együttesen gyakorolják jogaikat, kivéve, ha a különélő szülő felügyeleti jogát a bíróság korlátozta, szüneteltette vagy megszüntette.

(2) A gyermek sorsát érintő lényeges kérdés: a kiskorú gyermek nevének meghatározása, illetve nevének megváltoztatása, tartózkodási helyének kijelölése, továbbá iskolájának, valamint életpályájának megválasztása.

(3) A gyermekétől különélő szülőt a bíróság feljogosíthatja a vagyonkezelés és a gyermek vagyoni ügyeiben a törvényes képviselő jogával is, illetve, ha a gyermek érdekei megkívánják, az őt egyébként megillető szülői felügyeleti jogokat – így a

gyermek sorsát érintő valamely lényeges kérdésben való döntés jogát – korlátozhatja vagy megvonhatja, illetve egyes jogositványok gyakorlásának szünetelését rendelheti el.

Ezek alapján a kiskorú gyermeket érintő legfontosabb kérdésekben – és ilyen a külföldre történő költözés is – az apát is megilleti a beleszólás joga. Ön akkor jár el teljesen jogszerűen, ha az apától egy beleegyező nyilatkozatot szerez.

Akkor kell eltekinteni a hasonló lépésektől a jövőben, ha bírósághoz fordul, és kéri az apa felügyeleti jogának megvonását. Ennek indoka lehet, hogy az apa nem tart kapcsolatot a gyermekkel, és egyébként sem szolgálná a gyermek egészséges fejlődését, amennyiben az apa gyakorolná e jogát.

Az apával való kapcsolatteremtésben segíthet, ha elérhetőségei felől – a cél megjelölésével, igazgatási szolgáltatási díj ellenében – a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalánál (KEKKH) érdeklődik írásban (*1450 Budapest, Pf.: 81.*), vagy az önkormányzata jegyzőjénél, aki szintén ehhez a szervhez fordul a kért lakcím- vagy tartózkodási hely adatokért. További információt kaphat a hivatalról a 1818-as kormányzati tájékoztató telefonszámon.

43. kérdés

2003. március 03-án elköltöztem volt férjemtől. A válásunkat 2004. január 12-én mondta ki a bíróság. Volt férjem a tudtom nélkül 2003. február 03-án áruvásárlási és hitelkártya szerződést kötött, és engem megjelölt adóstársnak. Én erről a szerződésről nem tudtam, NEM ÍRTAM ALÁ!!!. A 100 000 Ft-os hitelkártyát 2003 decemberében bocsájtották rendelkezésére, amit ő elköltött, és nem fizetett vissza. Mi már ekkor hónapok óta nem élünk közös háztartásban, be volt adva a válóper. A bank 2009-ben felbontotta a szerződést. Én erről 2011 májusában a bíróságtól szereztem tudomást, mert másodrendű alperesként kötelezett a tőke, a kamat és egyéb költségek egyetemleges megfizetésére az elsőrendű vádlottal. A bíróság a Csjt. 30. paragrafusának 2. bekezdésére hivatkozik, és hogy nem tiltakoztam az ügyletkötő harmadik személynél a hitelszerződés ellen. De hát 6 évig nem is tudtam semmiről, ezt a volt férjem is elmondta a bíróságon. Ennek ellenére a másodfokon eljáró bíróság is helyben hagyta az ítéletet, mely szerint nekem is fizetnem kell! Nekem van munkahelyem, ő csak néha dolgozik, leginkább feketén. Egyedül nevelem a közös gyermekünket, gyerektartást rendszertelenül fizet. Tudom, hogy ez a bankot nem érdekli. Van esetleg ebben a helyzetben valami törvényes megoldás, hogy az fizesse vissza a hitelt, aki felvette? Előre is köszönöm a segítségüket.

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 30. § az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) *A vagyonközösség fennállása alatt, továbbá a házassági életközösség megszűnésétől a közös vagyon megosztásáig terjedő időben csak a házastársak közös egyetértésével lehet a vagyonközösséghez tartozó tárgyakat elidegeníteni vagy általában olyan vagyoni jogi rendelkezést tenni, amely nem a házastársak különvagyonára vonatkozik.*

(2) Bármelyik házastársnak a vagyonközösség fennállása alatt kötött, az előbbi rendelkezés alá tartozó visszerthes ügyletét a másik házastárs hozzájárulásával kötött ügyletnek kell tekinteni, kivéve, ha az ügyletkötő harmadik tudott, vagy a körülményekből tudnia kellett arról, hogy a másik házastárs az ügyletnek nem járult hozzá. Ha azonban a házastárs az ügyletet a mindennapi élet szükségleteinek fedezése körében kötötte, a másik házastárs csak akkor hivatkozhat hozzájárulásának hiányára, ha az ügylet megkötése ellen az ügyletkötő harmadik személynél előzőleg kifejezetten tiltakozott.

(3) Az előbbi rendelkezések alapján a másik házastárs felelőssége a házastárs által kötött ügyletért harmadik személlyel szemben a közös vagyomból reá eső rész erejéig áll fenn.

(4) A házastárs olyan tartozásáért, amely az előbbi rendelkezések szerint nem mindkét házastársat terheli, mind különvagyonával, mind a közös vagyomból reá eső résszel felel.”

A bíróság ezekre a jogszabályokra alapította ítéletét, és úgy ítélte meg, hogy a tartozásért azért felelős, mert a hitelfelvétel időpontjában az életközösség még nem szakadt meg. A bíróság ítéletének minősítése nélkül az – ha jól értem – tény, hogy van egy jogerős ítélet, amely Önt fizetésre kötelezte.

Ahhoz, hogy pontos választ tudjak adni, szükséges volna ismernem a hitelszerződés rendelkezéseit.

A Polgári Törvénykönyv értelmében az adóstársak a szerződés teljesítéséért egyetemlegesen felelősek, azaz a jogosult – jelen esetben a bank – bármelyiküktől a teljes összeget követelheti. Egymás között a tartozás a Ptk. szerint egyenlő mértékben oszlik meg. Ezért ha Ön a saját részét meghaladóan teljesít a banknak, azaz a bank a teljes tartozás összegét behajtja Öntől, abban az esetben a tartozás férjére eső részének megfizetését kérheti a volt férjétől, és indíthat pert eziránt.

44. kérdés

Volt házasságomból 2 gyerek után összesen 26e forintot kell fizetnem, ezt nem tudom vállalni (ez a bírót nem érdekelte) az összjövedelmem: 35 000 Ft (4 órában tudnak csak foglalkoztatni), így csak 10, néha 12 ezer Ft-ot tudok

fizetni. De ezt fizetem. Nemrég kapcsolatot létesítettem egy hölgygel, ma már együtt élünk. Az ő előző kapcsolatából van egy gyerek, akit most közösen gondozunk. A gyerekre az apa havi 15 ezer Ft-ot fizet, rendszeresen. Kérdésem kérhetem-e a tartásdíj mérséklését, havi jövedelmi viszonyomra tekintettel, illetve arra, hogy a párom gyerekeit immáron közösen neveljük? Kérhetek-e ügyvédet, hivatkozva a nehéz anyagi helyzetünkre?

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 69. § (1) bekezdés értelmében „Ha a közös egyetértéssel vagy bírósági ítélettel megállapított rokon*i tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását vagy a tartás megszüntetését lehet kérni.*”

A jövedelmi viszonyai rövid ismertetése után azt javaslom, hogy forduljon keresettel a tartásdíj csökkentése iránt az illetékes bírósághoz. Javaslom, hogy a keresetlevél elkészítése valamint perképviselő igénylése érdekében keresse fel a *jogi segítségnyújtási feladatokat I. fokon ellátó, a fővárosi/megyei kormányhivatalok szakigazgatási szerveiként működő megyei igazságügyi szolgálatot (területi hivatalok), és kérje a segítségüket. A Jogi Segítségnyújtó Szolgálat szolgáltatásairól az alábbi linken olvashat bővebben:*

http://kih.gov.hu/miben-tudunk-segiteni/-/asset_publisher/4frusdbuyVxX/content/miben-tudunk-segiteni-1?redirect=http%3A%2F%2Fkih.gov.hu%2Fmiben-tudunk-segiteni%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_4frusdbuyVxX%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1

45. kérdés

A szülőkkel együtt élő felnőtt gyereket milyen jogi úton lehet kitenni a lakásból? Nem fizet a lakhatásért semmit a szülőknek. Botrányosan viselkedik, fenyegeti őket, alkoholistá.

Ha a gyerek nagykorú, és a szülőknek egyéb – szerződésen vagy jogszabályon alapuló- okból gondozási kötelezettsége nem áll fenn, a rokon*i kapcsolatnak ez esetben nincs jogi relevanciája.*

A lakás tehát a szülők tulajdonában van. Ha semmiféle egyéb szerződéses jogviszony nincsen a gyerek és a szülők között, amely előbbit a lakás használatára feljogosítaná, akkor a gyerek bentlakása mintegy szívességi használatnak minősül.

A szívességi lakáshasználat egy a Polgári Törvénykönyvben külön nem nevesített jogviszonytípus, amelynek szabályaira azonban a haszonkölcsön rendelkezései nyújthatnak iránymutatást (1959. évi IV. törvény – Ptk., 583. § (1). E szerint a haszonkölcsönbe adó (itt a szülők, mint tulajdonosok) azonnali hatállyal felmondhatják a szerződést, amennyiben a haszonkölcsönbe vevő (jelen esetben a gyerek) magatartása következtében a felek közti viszony megromlott.

Ebből kifolyólag mihelyest a tulajdonos közli a lakáshasználóval azt, hogy megvonja tőle a lakhatás lehetőségét, a gyerekek többé nincs jogalapja a lakásban maradni.

Amennyiben tehát az erre való felszólítást követően a gyerek az ingatlanból nem távozik, a tulajdonos a birtokvédelem eszközeivel élhet.

A jegyző a birtokvédelmi eljárásban a birtoklás ténye alapján dönt, azonban jelen esetben a gyerek ilyen értelemben birtokon belül van. A bíróság ellenben a birtoklási jogosultságok összemérésén (Ptk. 192. (3)) alapuló birtokperben a birtokláshoz való jogosultság alapján dönt és kimondhatja, hogy a gyerek nem jogosult az ingatlanban tovább tartózkodni, mivel nincsen rá érvényes jogcíme. Az ítélet pedig a végrehajtási szabályok alapján kikényszeríthető.

Ezen felül a leszármazó magatartására figyelemmel esetleg indokolt lehet büntetőfeljelentést tenni. Továbbá a leszármazó konkrét cselekményétől függően a 2009. évi LXXII. törvény (a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról) alkalmazhatóságnak is lehet helye.

Remélem válaszomat kielégítőnek találta.

46. kérdés

A feleségemtől elváltam már 5 éve és rendszeresen fizetem a gyerektartást, a 3 gyermekem után, fejenként 16,5%-ot állapított meg a bíróság, ami a 3 gyermeknél majdnem a fizetésem fele. Azt szeretném megtudni, hogy amennyiben másik munkám lenne, ami jóval többet fizetne, mint a mostani, akkor is köteles lennék a felét odafizetni, vagy van rá lehetőség, hogy fix összeget fizethessek? Most van egy jobb munkalehetőségem, de sajnos nem tudom, mire számíthatok a gyerektartással kapcsolatban. Jelenleg albérletben lakom és szükségem lenne magasabb jövedelemre, de ha oda kell adnom, akkor sajnos nem tudok előrehaladni. Köszönöm válaszáat!

A százalékos mértékű kötelezés a mindenkori jövedelmére vonatkozik, így az ítélet alapján a nagyobb összegű jövedelme 50%-át kell, hogy gyermektartásdíjként megfizesse.

Azonban a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény a tartásdíj mértékének megállapításáról az alábbiakban rendelkezik:

„69/C. § (1) A tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. A gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

- a) a gyermek tényleges szükségleteire,*
- b) mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,*
- c) a szülők háztartásában eltartott más – saját, illetőleg mostoha – gyermekekre,*
- d) a gyermek saját jövedelmére is.”*

Abban az esetben tehát, ha a megemelkedett összegű tartásdíj meghaladja a gyermek szükségleteit (ami természetesen nem a gyermek elemi szükségleteinek kielégítésére korlátozódik, ugyanakkor a luxusigények kielégítése sem tartozik bele) vagy más eltartott gyermeke is van, a törvény lehetőséget ad a tartásdíj mérséklésére vagy a százalékos mérték helyett fix összegű meghatározására:

„69. § (1) Ha a közös egyetértéssel vagy bírósági ítélettel megállapított rokon tartás megállapításának alapjául szolgáló körülményekben lényeges változás állott be, a tartás mértékének megváltoztatását vagy a tartás megszüntetését lehet kérni.

(2) A tartás felemelését lehet kérni akkor is, ha a tartást közös egyetértéssel már eredetileg is számba vehetően kisebb összegben állapították meg, mint amennyi a törvény szerint járna.”

47. kérdés

2005-ben házasodtunk a férjemmel majd 2007 májusában szocpollyal és hitelre vettünk lakást a két gyermek meg is született 2007 és 2011-ben, most válni szeretnénk sajnos. A Kincstárnak ilyenkor mennyit kell visszafizetni? Milyen tartásdíjra számíthatok? Válaszukat köszönöm.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. Rendelet tudomásom szerint nem tartalmaz olyan kitéletet, hogy a házasság felbontása esetén, ha a vállalt gyermekek megszülettek, a kapott kölcsönt vissza kell fizetni.

A visszafizetésről a kormányrendelet 5/A. §. (10) bekezdése az alábbiakban rendelkezik:

Ha az igénylő házaspár házasságát a megelőlegezés időtartama alatt a bíróság felbontja és a házaspár gyermekvállalását a házasság felbontásának időpontjáig nem, vagy csak részben teljesíti, úgy a házasság felbontásának 5/C. § (1) bekezdés szerinti igazolását követő hónap első napjától a (7)-(9) bekezdések rendelkezései szerinti visszafizetési kötelezettség terheli. E kötelezettség fennállásának, illetve

mértékének és kezdő időpontjának megállapítása a házasság felbontásakor fennálló terhesség végéig meghosszabbodik, ha az igénylő házaspár a terhességet és annak várható időtartamát orvosi bizonyítvánnyal a házasság felbontásának igazolásával egyidejűleg a folyósító hitelintézetnek igazolja.

Azonban a házasság felbontásának tényét a támogatást folyósító banknak be kell jelenteni:

5/C. § (1) Az igénylő házaspár a megelőlegezés időtartama alatt bekövetkező házasságfelbontás tényét köteles a házasság érvénytelenségét megállapító vagy a házasságot felbontó bírósági ítélet jogerőre emelkedését követő 60 napon belül a jogerős ítélet bemutatásával a megelőlegező kölcsönt folyósító hitelintézetnek igazolni. Amennyiben a támogatott személy az okiratot ezen határidőn belül a hitelintézetnek nem mutatja be, úgy köteles a hitelintézetten keresztül – a hitelintézet írásbeli felszólítása kézhezvételétől számított 30 napon belül – visszafizetni a bírósági ítélet jogerőre emelkedését követő nap és a bejelentés tényleges időpontja közötti időtartam alatt az állam által kifizetett kamatot, költséget és kamattámogatást.

Egyebekben a részletes szabályokat a bankkal kötött szerződése tartalmazza.

A gyermektartásdíj összegében akkor dönt a bíróság, ha Önök abban nem tudnak megállapodni. Ha megszületett a megállapodás, azt a bíróság az ítéletében rögzíteni fogja. Egyebekben – a családjogi törvény szerint – a tartásdíj összege összegét gyermekenként a bíróság általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani. A gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

- a) a gyermek tényleges szükségleteire,
- b) mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,
- c) a szülők háztartásában eltartott más – saját, illetőleg mostoha – gyermekekre,
- d) a gyermek saját jövedelmére is.

Az összes tartási igény azonban a kötelezett jövedelmének 50%-át nem haladhatja meg.

A tartásdíjat

- a) százalékos arányban, vagy
 - b) határozott összegben, vagy
 - c) határozott összegben és bizonyos jövedelmek százalékában
- kell meghatározni.

48. kérdés

Kötelezhetnek-e engem, mint 26 éves férfit, hogy vér szerinti apámat elartsam akkor, ha a szüleim már 3 éves koromban elváltak, és

pszichológusi vélemény van róla, hogy az apám alkoholista, állandóan hazudik és a láthatást is csak nagyszülői felügyelet alatt a nagyszülői házban gyakorolhatta. Nevelésben tehát nem vett részt, volt, hogy 5-6 évig nem is látott, nem is keresett, és most attól félek, mivel jól megtaláltam a számításaim, és az életben ő azóta is alkoholista, hogy rám fog anyagilag támaszkodni. Köszönöm a választ.

A szülőtartás a mai családjogban is létező kategória, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) részletesen szabályozza azt, a rokonok eltartása című fejezetben. Ez a tartási köteleesség akkor áll fenn, ha a szülő rászorult. Ez viszonzott tartás, amire való kötelezést a bíróságtól lehet kérni. Itt a pontos jövedelmi-vagyoni viszonyok mellett azt is mérlegelik, hogy mi vezetett oda, hogy a szülő nem tudja eltartani magát. Csak az jogosult tartásra, aki magát eltartani nem tudja, és akinek tartásra kötelezhető házastársa vagy bejegyzett élettársa sincs. Nem jogosult tartásra viszont a nagykorú, ha magatartása miatt arra **érdemtelenné** vált, de a gyermek a szülő érdemtelenségére általában nem hivatkozhat, ha a szülő tartási, gondozási és nevelési köteleességének eleget tett.

Tartásra érdemtelenné csak azt a szülőt lehet tekinteni, aki a gyermekével szembeni kötelezettségeit olyan súlyosan sértette meg, hogy erre tekintettel a társadalmi felfogás szerint a tartásra nem méltó.

Például: Nem lehet a szülői köteleesség súlyos megsértésének tekinteni azt, ha a szülő csupán a megítélt vagy felajánlott tartásdíjat fizette, illetve gyermekét nem tudta megfelelően ellátni, ezért őt más személyek vagy intézet gondozására bízta. Nem szűnik meg a vér szerinti szülő tartási jogosultsága egymagában abból az okból sem, hogy helyette mostoha- vagy nevelőszülő nevelte a gyermeket. Más megítélés alá esik azonban, ha az intézeti elhelyezésre a szülő súlyosan felróható magatartása miatt került sor, és a szülő a gyermeket nem, látogatta, iránta érdeklődést nem tanúsított.

A fentiekben részletezett jogszabályi rendelkezéseket, valamint az Ön által feltárt tényeket és körülményeket figyelembe véve, álláspontunk szerint, az Ön édesapja esetében nagy valószínűséggel megáll az érdemtelenség esetköre.

Felhívnom a figyelmét arra, hogy amennyiben édesapja eltartása tekintetében, az erre való érdemtelenségére hivatkozna, bizonyítania szükséges, hogy édesapja a tartási, gondozási és nevelési kötelezettségének nem tett eleget.

49. kérdés

Tájékozódni és érdeklődni szeretnék. Volt egy házasságom és rendelkezem két ingatlannal, mind kettő 100%-ban az én tulajdonomban van. A szüleimnek haszonélvezeti jog van rajta, mindketten élnek. Hosszú ideig egyedül éltem, de most létesítettem egy élettársi kapcsolatot. Hozzám költözött a társam, de hivatalosan nem jelentettük be az önkormányzatnál. A társamnak is van egy 50%-ban tulajdonában lévő ingatlana, de nem lakik a lakásban. Azt szeretném kérdezni, ha mégsem alakulna jól ez a kapcsolat, akkor az élettársamnak járna-e valami az én tulajdonomból, illetve ha házasságot kötünk, és mégis sajnos válásra kerülne a sor, akkor járna-e valami az én saját ingatlanomból neki? Válaszát előre is tisztelettel megköszönöm!”

Sem az élettársi kapcsolat megszakadása, sem egy esetleges válás estén sem tarthatna igényt élettársa/házastársa az Ön tulajdonában lévő ingatlanokra, tekintettel arra, hogy az ingatlanok az Ön különvagyonába tartoznak. Azonban ha az élettársi közösség vagy a házasság alatt eladná a különvagyonába tartozó lakást és annak értékét egy közös lakás megvásárlására fordítaná, abban az esetben a közös ingatlan bizonyos hányadára élettársa jogszerűen tarthatna igényt. Ilyen esetben célszerű az adásvételi szerződésben rögzíteni, hogy a vételár Ön által megfizetett részét a különvagyonába tartozó ingatlan értékéből fizeti meg, és a közös ingatlan tulajdoni hányadát a szerzésben való közreműködés arányában bejegyeztetni az ingatlan-nyilvántartásba.

50. kérdés

Családjoggal kapcsolatban lenne kérdésem. Közösén építkeztünk a férjemmel arra a telekre, mely házasságunk hatodik évében az ő nevére lett vásárolva. Az előző közös lakásunk ebbe az ingatlanba lett fektetve és hitelt és szocpolt vettünk igénybe a gyerekek után (22 éve). A hitel letelte után csak a férjem nevére telekkönyvezték a lakást. Azt szeretném megtudni, ha valamilyen változás történne (eladás, válás, haláleset) hogyan alakul a tulajdonjog. A feleség ebben az esetben mire számíthat? Hogyan lehet ezt módosítani és anyagi költsége mennyi lenne? Válaszukat előre is köszönöm szépen.

Az Ön által leírtak alapján, mind a telek, mind a felépítmény a házastársi közös vagyon része. Ennek megfelelően annak ellenére, hogy az ingatlan-

nyilvántartásban bejegyzett tulajdonosként a férje szerepel, Ön mint házastárs házastársi vagyontközösség címén igényt tarthat az ingatlan 1/2-ed tulajdoni hányadára.

Az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetést Önt kérheti, azonban az költséggel járhat, ezért azt érdemes megfontolni.

Az Ön által említett esetekben a legfontosabb jogkövetkezmények.

– eladás: ha addig nem történik meg az átírás, akkor is igényt tarthat a vételár 1/2-ed részére.

– haláleset: a férje halála esetén az ingatlan 1/2-ed része nem lesz része a hagyatékának, az Ön halála esetén viszont része lesz az Ön hagyatékának. Az első esetben Önnek kell ezt kezdeményezni, a második esetben értelemszerűen az Ön örököseinek.

– válás: ha vita van válás esetén, akkor a bíróság dönt a házastársi vagyontközösséggel kapcsolatos kérdésekben.

Megerősítjük, hogy a válaszunk az Ön általános tájékoztatásán alapul, s az általános szabályokat ismerteti. Azonban lehetnek olyan egyedi körülmények, melyek relevánsak, s a fentiektől eltérő jogkövetkezményeket eredményezhetnek.

51. kérdés

Szeretnék érdeklődni, élettársi kapcsolatban éltem. Életközösségünk megromlott. Közösen vásároltunk egy családi házat hitelre és a szüleim ingatlana a fedezet. Jelenleg kétszer annyi a lakáshitel rajta, mint amikor felvettük. Élettársam az eladáshoz nem akar hozzájárulni, azt szeretné, ha Őt a bank kiengedné a hitelügyletből. Szeretnék tanácsot kérni, hogy mi lenne a megoldás, mert így a szüleim háza is veszélyben van. Szíves segítségüket köszönöm szépen

Amennyiben jól értem, a vásárolt családi ház közös tulajdonba került. Ha a tulajdonostársa (élettársa) nem egyezik bele az eladásba, Ön viszont ezt kívánja, kezdeményezheti a helyi bíróság előtt a közös tulajdon megszüntetését. Ezen eljárás eredményeképpen a közös ingatlan értékesítése is szóba jön.

Emellett felajánlhatják a banknak a hitelszerződés módosítását akként, hogy a zálogjogot a szülei háza helyett az élettársával megvásárolt házra tegyék. Ehhez természetesen kell a bank, de az élettársa hozzájárulása is, amennyiben ő is tulajdonostárs.

Egyébként sajnos a kölcsönösszeg visszafizetésének elmaradása esetén előfordulhat, hogy szülei zálogjoggal terhelt ingatlanát is értékesítik, hogy a hitelező bank abból keressen kielégítést.

Azonban élettársa végleg ekkor sem feltétlenül szabadul minden kötelezettségétől, hiszen ebben az esetben a szüleit, mint a biztosítékot nyújtó feleket a későbbiekben megilleti az a jog, hogy a teljesített követelést (tehát azt az összeget, melyet a házuk értékesítése után a bank végül megkapott, illetve egyéb költségeiket) az eredeti adóstól követeljék. Így élettársa azzal szembesülhet, hogy mégis el kell adnia a közös házat, illetve továbbra is végrehajtás alatt állhat vagyona, keresete.

52. kérdés

Ha váláskor a férjemet kifizetem, de nem akar semmit ingóságot elvinni, mert nem tudja hova megy, kérhet-e helyette lelépési pénzt? Ez lehet akadálya a közös megegyezésnek? A gépkocsit lízingeljük, és az Ő nevéen van. Ez közös tulajdon? Ő fizetett minden kiadást a kocsival kapcsolatban. Ez közös vagyon? Lemondok a kocsiról, cserébe kérhetem, hogy mondjon le a lemondásról? Az Ő magánnyugdíjpénztára közösnek számít?

Főszabály szerint (amennyiben erre vonatkozó szerződés nincs) a házasság ideje alatt a házastársak minden jövedelme közös szerzeménynek minősül, és közös vagyonba tartozik. Ez alól van néhány különvagyonba tartozó kivétel. Az 1952. évi IV. törvény (Családjogi törvény, Csjt.) szerint a házastárs különvagyonába tartozik:

1. a házasságkötéskor megvolt vagyontárgy,
2. a házasság fennállása alatt öröklés jogcímén szerzett vagy ajándékba kapott vagyontárgy,
3. a személyes használatra szolgáló és szokásos mértékű, illetőleg mennyiségű vagyontárgy,
4. a különvagyon értékén szerzett vagyontárgy.

Ennélfogva álláspontom szerint a házasság fennállta alatt gyűjtött magánnyugdíj-pénztári megtakarítás is. Ezen kívül mindegy, hogy technikailag ki fizette az autó részleteit, kinek a nevéen van, amennyiben ezt a férje nem különvagyonából tette, hanem például munkabéréből, az autó is a közös vagyonhoz tartozik.

Egy bontóperben a bíróság mindig arra törekszik, hogy a felek inkább saját maguk állapodjanak meg a vagyon elosztásáról. Ha erről nincs megegyezés, a bíróság fogja kimondani a vagyonmegosztás mikéntjét. Egyik fél sem dönthet úgy egyoldalúan, hogy valamely ingóságot ő nem fogad el, inkább az árát téríti meg vagy valamely ingóság az ő tulajdonába megy át. Erre vonatkozó igényét természetesen a tárgyaláson és azon kívül is előadhatja, de mint írtam, a vagyon megosztásának módját, ideértve azt, hogy mely vagyonelem kinek a tulajdonába

megy át, a bíróság dönti el. E körben a vagyon méltányos megosztása érdekében a vagyonelem értékesítésének is helye lehet. A vagyon egy részét érintő egyezségnek azonban szintén lehet helye, ez azért is előnyös, mert a mérlegelés így a vitás részre korlátozódik, és talán a per is rövidebb időn belül lezárulhat.

53. kérdés

Tudomásomra jutott, hogy a fiamat évek óta bántalmazza a volt feleségem, jelenlegi párjával együtt érzelmi és fizikai oldalról is. Rettegésben és félelemben él az új élettárral szemben. Hétről, hétre egyre rosszabb állapotban van, már az iskolai pszichológus is felfigyelt rá. Mit tehetnék azért, hogy a fiamnak jobbak legyenek a körülményei? És hogy ne kelljen félelemben élnie? Hogyan tudnám megoldani azt, hogy elfogadja a segítséget tőlem? Jelenleg annyira retteg az otthoni körülmények miatt, hogy már tőlem sem mer segítséget elfogadni, mert tudja, hogy mi lesz a következménye, ha kiderül, hogy nekem elmondta a problémákat. A fiam nem méri fel a helyzet súlyát, és ő maga próbálja megoldani a problémákat. Hogyan segíthetnék a fiamnak?

A járási gyámhivatal Magyarországon a gyermekvédelem elsődleges intézménye. A gyámhivatalnál kezdeményezheti, hogy a gyermek elhelyezését változtassák meg, így a szülői felügyelet gyakorlására a továbbiakban Ön lehet jogosult, esetleg – körülményektől függően – hozzátartozó, más személy gyámkénti kirendelésére, vagy egyéb gyermekvédelmi intézkedések megtételére kerülhet sor. Az eljárás során megvizsgálják a körülményeket, meghallgatják a feleket és a gyermeket.

Ha a helyzet nagyon súlyos, ideiglenes védelmi intézkedések megtételére is van mód. Ennek során felmerülhet, hogy a gyermeket azonnali hatállyal helyezték el más személynél –amennyiben az Ön körülményei megfelelőek, Önnél. Ha kiskorú veszélyeztetése vagy egyéb bűncselekmények gyanúja is fölmerülhet, a gyámhatóság a rendőrséghez fordul, ha azonban a rendelkezésére álló információk alapján az Ön megítélése alapján is fennáll bűncselekmény gyanúja, Ön is élhet feljelentéssel.

Javaslom, mielőbb keresse fel az illetékes járási hivatal gyámhivatalát!

A rossz anyagi körülmények miatt veszélyeztetett gyermek védelmére általában a szülői felügyeletet gyakorló szülő igényelhet anyagi támogatást. Ennek érdekében a helyi önkormányzathoz érdemes fordulni.

54. kérdés

Üdvözlöm! Lányom 23 éves, 2012-ben kaptam 1 hivatalos levelet, mely szerint befejezte nappali tagozaton hallgatói jogviszonyát (félbehagyva a főiskolát). Középsiskolában technikus végzettséget szerzett. Az elmúlt másfél évben nem csinált semmit, nem dolgozott, csak otthon volt. Szeptembertől ismét nappalin kezd egyetemet. Kérdezem, kell-e tartásdíjat fizetnem felnőtt gyerekemnek? Köszönöm választát!

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 60. § (2) bekezdése értelmében „Tartásra a munkaképes leszármazó is jogosult, ha erre szükséges tanulmányai folytatása érdekében rászorul.” Adott esetben tehát a szülő az egyetemi, főiskolai tanulmányok finanszírozásához is köteles hozzájárulni a tartással, amennyiben az a gyermek életpályára való felkészülését célozza. Szemben azonban a kiskorút megillető tartással a szülő a nagykorú gyermek tartása esetén nem köteles akár saját megélhetését is veszélyeztetve támogatni a gyermeket.

A szükséges tanulmányok folytatása szempontjából a tanulmányok folyamatos végzésének van jelentősége, ami azt jelenti, hogy a nagykorú gyermek általában csak tanulmányainak folyamatos végzése esetén követelhet jogszerűen tartásdíjat. A folyamatosságot azonban nem szakítja meg a főiskolai, egyetemi tanulmányok végzését megelőzően megkívánt egy-két éves gyakorlati munka, sorkatonai szolgálat, betegség vagy más rendkívüli ok. Azt a kérdést, hogy a megszakítás idejére tartásdíj a gyermeket mennyiben illeti meg, az alapul szolgáló ok figyelembevételével kell megítélni. Szünetel a tartási kötelezettség, ha a megszakítás ideje alatt a gyermek megélhetése biztosítva van, vagy arról maga képes gondoskodni.

Amennyiben a gyermek a tanulmányok folytatására nem alkalmas, és a továbbtanulási idő elhúzódsát vagy a tanulmányok méltányolható indok nélküli megszakítását a bírói gyakorlat ide sorolja, abban az esetben nem köteles tartásdíjat fizetni.

55. kérdés

A volt páromtól elváltam, és közben 1 éven belül gyermeke született másik férfitől és az én nevemet kapta. Szeretnének, hogy a gyermek ne az én nevemet hordja. A válás óta már eltelt majdnem két év. Mi ilyenkor a teendő, hogy a gyermek ne az én nevemet viselje? Várom válaszukat. A volt párom is még hordja a nevem és szeretné a leánykori nevét. Ha ő

visszaveszi a leánykori nevét utána a gyermekének neve, hogy írható vissza az ő nevére, úgy hogy nekem ne keljen aláírnom semmi papírt.

A hatályos családjogi törvény (1952. évi IV. törvény, Csjt) szerint:

26. § (1) *A házasság megszűnése, illetve érvénytelenné nyilvánítása után a házastársak a házasság fennállása alatt viselt nevet viselik tovább. Ha ettől el kívánnak térni, ezt a házasság megszűnése, illetve érvénytelenné nyilvánítása után az anyakönyvvezetőnek bejelenthetik*

A volt felesége házassági nevének megváltoztatását ő bármely anyakönyvvezetőnél kérheti (személyesen). Az eljárásra egyébként a házasságkötés helye szerinti anyakönyvvezető illetékes, ezért gyorsabb az eljárás, ha nála kéri. Ennek illetékvonzata van – 5000 forint. Erre a célra nyomtatvány is elérhető a következő címen:

http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/download/c/60/60000/Hazassagi_n_eviselesi_forma_modositasa_kerelem.pdf

A gyermek nevével kapcsolatban úgy értelmezzük, hogy Ön van a gyermek apjaként is anyakönyvezve. Ez esetben azt, hogy nem Ön a gyermek apja, apaság vélelme megdöntése iránti perben lehet bizonyítani. E per eredménye lehet az, hogy többé nem Önt tekintik törvény szerint apának – ennek minden következményével együtt.

A családjogi törvény szerint megtámadásra jogosult

a) a gyermek,

b) az, akit a vélelem alapján a gyermek apjának kell tekinteni.

Tehát Ön vagy a gyermek törvényes képviselőjeként az anyja is (Ön mindenképpen peres fél lesz). Azonban a törvény előírásai szerint az apaság vélelmét a gyermek a nagykorúsága elérése után egy évig, a többi jogosult pedig a gyermek születéséről szerzett értesülése időpontjától számított egy év alatt támadhatja meg. Az a jogosult, aki a megtámadás alapjául szolgáló tényről a reá nézve megállapított határidő kezdete után értesült, az értesüléstől számított egy év alatt támadhatja meg az apaság vélelmét. Amennyiben az egy év eltelt, az Ön érdekében már csak az ügyész indíthat keresetet.

Az első lépés a gyámhatóság felkeresése, ugyanis az apaság vélelmének megdöntése iránti per megindítása előtt a gyámhatóságnak cselekvőképtelen kiskorú esetében – elháríthatatlan akadályt kivéve – az anyát és a vélelmezett apát meg kell hallgatnia. A gyámhatóság a perindításhoz csak akkor járulhat hozzá, ha a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a kiskorú érdekében áll. A bíróság rendelkezni fog a gyermek további nevééről is. A gyermek nevének az apa családi nevét kell bejegyezni, ha az apa ismeretlen vagy nem állapítható meg, akkor van lehetőség az anya kérelmére az anya családi nevének bejegyzésére.

Egyebekben pedig névváltoztatási eljárás keretében lehet a gyermek nevének megváltoztatását kérni (szintén az anyakönyvvezetőnél).

56. kérdés

Azt szeretném kérdezni, amennyiben a párom babát vár és nem vagyunk házasok, de huzamosabb ideje együtt élünk, milyen feltételei vannak, hogy a baba az én nevemre kerüljön. Elég-e az apasági nyilatkozat?

A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt) értelmében

36. § Ha az anya a fogamzási idő kezdetétől a gyermek születéséig eltelt idő vagy annak egy része alatt **nem áll házassági kötelékben**, és a közjegyző által vezetett Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásán alapuló **apasági vélelem sem áll fenn**, a gyermek apjának kell tekinteni azt a férfit,

a) aki a gyermeket teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerte el,

b) akit a bíróság jogerős ítélettel a gyermek apjának nyilvánított,

c) aki – az e törvényben meghatározott feltételek esetén – a gyermek születése után az anyával házasságot kötött, vagy

d) aki az anyával külön törvény rendelkezései szerint lefolytatott emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásban (a továbbiakban: reprodukciós eljárás) vett részt, és a származás a reprodukciós eljárás következménye.

37. § (1) A teljes hatályú elismerő nyilatkozat az apaságot egymagában megállapítja.

(2) **Az a férfi, akitől a gyermek származik, a fogamzási idő kezdetétől fogva a gyermeket teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerheti el, ha**

a) a törvény értelmében nem kell más férfit a gyermek apjának tekinteni és

b) a gyermek legalább tizenhat évvel fiatalabb, mint a tizenhatodik életévét betöltött nyilatkozó.

(3) Ilyen elismerő nyilatkozatot csak személyesen lehet tenni. A cselekvőképességében korlátozott személy elismerő nyilatkozata csak akkor érvényes, ha ahhoz törvényes képviselője hozzájárult. Ha a törvényes képviselő tartósan gátolva van, vagy a hozzájárulást nem adja meg, azt a gyámhatóság hozzájárulása pótolhatja.

(4) **A nyilatkozat teljes hatályához szükséges az anyának, a kiskorú gyermek törvényes képviselőjének és ha a gyermek a tizenegyedik életévét betöltötte, a gyermeknek a hozzájárulása is.** Ha az anya, illetőleg a gyermek

nem él, vagy nyilatkozatában tartósan gátolva van, a hozzájárulást a gyámhatóság adja meg.

(5) Elismerést és hozzájárulást anyakönyvvezetőnél, bíróságnál, gyámhatóságnál, konzuli tisztviselőnél, integrált ügyfélszolgálaton kell jegyzőkönyvbe venni vagy közjegyzőnél közjegyzői okiratba foglalni. A hozzájárulást a konzuli tanúsítvány kiállítására felhatalmazott tiszteletbeli konzulnál is meg lehet tenni.

(6)Az elismerés és a hozzájárulás során az érintetteknek nyilatkozniuk kell a gyermek családi nevééről.

57. kérdés

Tárgy: válóper megindítása. Érdeklődni szeretnék, hogy az ideiglenes lakcímen beadhatom-e a válóperi kérelmet? Megindíthatom-e a válóper személyes megkeresés nélkül? Postai vagy E-mail-ben elküldött dokumentumokkal. Megírt keresett levéllel, vagyon nyilatkozattal. Az alábbi dokumentumokkal: házassági anyakönyv, kiskorú gyermek születési anyakönyvi kivonat. Az alábbi tényekkel: Külön élünk 2005 óta külön lakcímen; Mind a ketten más kapcsolatban; A kibékülésnek nincs lehetősége; Az illeték megfizetésének módja? A lehető legrövidebb válóperi procedúra? Lehetséges-e egy tárgyalásos válassal megoldani a válóper?

Válaszok az Ön által feltett kérdésekre:

1. Igen, az ideiglenes lakcím is megfelelő, a lényeg, hogy a megjelölt címen át tudja venni a bíróság, illetve a másik fél által küldött iratokat.

2. Amennyiben a személyes megkeresés alatt a feleségével történő egyeztetést érti, a válasz: igen, a bontókereset alapvetően beadható előzetes egyeztetés nélkül, azonban felhívjuk figyelmét, hogy a lehető legrövidebb válóperi procedúrára akkor számíthat, ha közös megegyezés alapján kéri a házasság megszüntetését akként, hogy a kereset beadását megelőzően valamennyi lényeges kérdésben (gyermek elhelyezése, tartása, házastársi tartás, ingó/ingatlan megosztása, utolsó közös lakóhely további használata) előzetesen már megállapodtak (lásd 5. pont).

3. A házasság felbontására irányuló keresetet személyesen vagy postai küldemény útján kell eljuttatni az illetékes bírósághoz. Az illetékes bíróságnak tekintendő az alperes (feleség) jelenlegi lakóhelye szerinti helyi bíróság, illetve a házas felek utolsó közös lakóhelye szerint illetékes helyi bíróság.

4. Az Ön által felsorolt dokumentumok a kereseti kérelem bíróság általi befogadásához elégségesek, azonban a keresetben, illetve a bontóper folyamán

szükséges annak bizonyítása, hogy az Önök közötti házasság teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. A Csjt. 18. § értelmében ugyanis:

”A házasságot a bíróság bármelyik házastárs – illetőleg a házastársak közös – kérelmére felbontja, ha a házasság teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. A házasság felbontásánál a közös kiskorú gyermek érdekét figyelembe kell venni.

(2) A házasság teljes és helyrehozhatatlan megromlására utal a házastársaknak a házasság felbontására irányuló végleges elhatározáson alapuló, befolyásmentes, egyező akaratnyilvánítása. Véglegesnek lehet tekinteni az elhatározást akkor, ha

a) a házastársak a közös gyermek elhelyezése és tartása, a szülő és gyermek közötti kapcsolattartás, a házastársi tartás, a közös lakás használata, valamint – az ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetése kivételével – a házastársi közös vagyon megosztása kérdésében megegyeztek és egyezségüket a bíróság jóváhagyta, vagy

b) a házastársak között legalább 3 éve megszakadt az életközösség úgy, hogy külön lakásban élnek és igazolják azt is, hogy a közös gyermek elhelyezését, valamint tartását a gyermek érdekeinek megfelelően rendezték.

5. az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv) 43. § (1) értelmében a házassági bontóper illetéke 30 000 forint, amit illetékbélyeg formájában kell a kereseti kérelemmel leróni.

58. kérdés

Tiszteltem! Egy apuka vagyok. Bíróságilag nálam van elhelyezve a kisfiam, aki október 16-án 3 éves lesz. Az anyuka nem tartja be a végzésben foglalt megegyezést, kapcsolattartás hol van, hol nincs, április óta gyermektartást nem fizet. A gyermek láthatás után megváltozik, bepisil (szoba tiszta, óvodás), nyugtalan, verekedős lesz. Az anyuka részeges apjánál lakik, ahová nincs bejelentkezve. A gyermek ott nincs biztonságban, pedig most is odaviszi láthatáskor. Nem működik együtt a gyermek megfelelő fejlődése érdekében. A kapcsolattartás módosítását szeretném kérni, hogy a gyermeket ne vihesse alvásra, mert az nagy lelki törés lenne neki. Kérhetem a bíróságtól a módosítást, miszerint szeretném, ha alvásra hazahozná és másnap elviszi? Ezt mikor tehetem meg? Mi történik, ha 3 éves kora után nincs újabb végzés, csak folyamatban van és nem adom oda a gyereket? Hogyan bizonyítsam az igazam, mert senkitől nem kapok igazolást, pedig mindig beszámolok a gyermek viselkedéséről a gyermekjólétinek, gyámügynek és a védőnőnek? Előre is köszönöm türelmét és várom segítő válaszát.

1. A bíróság által jogerős határozatban megállapított láthatással kapcsolatos probléma esetén azt javasoljuk, hogy első lépésben forduljon a lakóhelye szerint illetékes önkormányzat gyámügyi hivatalához, ahol a szükséges tájékoztatást és segítséget megkaphatja.

Ha ez nem vezet eredményre, akkor bírósági úton kérheti a láthatás újraszabályozását. A jogerős határozat keltétől számított 2 éven belül erre csak alapos ok esetén van lehetőség. A bíróság dönthet úgy, hogy megtiltja azt, hogy a gyermek az édesanyjánál aludjon. Ilyen jellegű kereset megindításához azt javasoljuk, hogy vegyen igénybe jogi ügyvédi segítséget.

2. A gyermektartási díj megfizetése érdekében szintén bírósági utat javasolunk. A jogerősen megítélt gyermektartást végrehajtási eljárás keretében lehet érvényesíteni. A gyermektartás elmulasztása büntetőjogi felelősséggel is járhat, így ezzel kapcsolatban is azt javasoljuk, hogy az eredményes igényérvényesítés érdekében vegyen igénybe ügyvédi segítséget.

59. kérdés

Nagy problémám van, amire segítséget kérek. 2 éve külön élek a férjemtől, de nem váltunk el még. Közben új párom lett, és most babát várok tőle. Úgy olvastam, amíg nem válok el, addig a férjem vezetéknévét kapja a baba. Akkor is, ha nem ő az apja?! Ebben kérem a segítségét, hogy mi a teendő, hogy az igazi apuka (a jelenlegi párom) nevét kapja a születendő gyermekünk. Jelenleg a 7. terhességi héten vagyok. Mit tehetünk????

Az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről 1982. évi 17. törvényerejű rendelet **30. § (1)** értelmében:

A születési anyakönyvbe a szülők, a házassági anyakönyvbe és a bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvébe a felek apja és anyja, a halotti anyakönyvbe az elhalt apja, anyja továbbá házastársa vagy bejegyzett élettársa nevéként a születési nevet kell anyakönyvezni.

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény az Ön által feltett kérdéssel kapcsolatban az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

4:101. § [Apai elismerő nyilatkozaton alapuló vélelem]

1) Ha az anya a fogamzási idő kezdetétől a gyermek születéséig eltelt idő vagy annak egy része alatt nem állott házassági kötelékben, és apasági vélelmet keletkeztető reprodukciós eljárásban sem vett részt, vagy ha az apaság vélelme megdőlt, a gyermek apjának kell tekinteni azt a férfit, aki a gyermeket teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal a magáénak ismerte el.

(2) Apai elismerő nyilatkozatot a gyermeknél legalább tizenhat évvel idősebb férfi tehet.

(3) **Apai elismerő nyilatkozat a gyermek fogamzási idejének kezdetétől tehető.** Ha az apai elismerő nyilatkozat megtételére a gyermek születése előtt kerül sor, a nyilatkozat a gyermek megszületésekor válik teljes hatályúvá.

(4) **Az apai elismerő nyilatkozatot személyesen lehet megtenni.** A korlátozottan cselekvőképes kiskorú vagy a cselekvőképességében a származás megállapításával összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy apai elismerő nyilatkozata akkor érvényes, ha ahhoz törvényes képviselője hozzájárult. Ha a törvényes képviselő a nyilatkozattételben tartósan akadályozott, vagy a hozzájárulást nem adja meg, azt a gyámhatóság hozzájárulása pótolhatja.

(5) **Az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályához szükséges az anyának, a kiskorú gyermek törvényes képviselőjének és – ha a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte – a gyermeknek a hozzájárulása.** Ha az anya a gyermek törvényes képviselője, a hozzájárulást e minőségében is megadhatja, kivéve, ha az anya és a gyermek között érdekellentét áll fenn. Ebben az esetben a gyámhatóság a kiskorú gyermek törvényes képviselőjére eseti gyámot rendel. Ha az anya vagy a gyermek nem él vagy nyilatkozatában tartósan gátolva van, a hozzájárulást a gyámhatóság adja meg.

(6) Ha az apai elismerő nyilatkozat megtételekor más férfi apaságának megállapítása iránt per van folyamatban, az apai elismerő nyilatkozat – az (5) bekezdésben meghatározott hozzájáruló nyilatkozatok megléte esetén is – akkor válik teljes hatályúvá, ha a per jogerős befejezésére az apaság megállapítása nélkül kerül sor.

(7) Ha a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételére nagykorú gyermek esetében kerül sor, a gyermek nyilatkozhat, hogy a vér szerinti apa családi nevét kívánja-e a továbbiakban viselni vagy az addig viselt családi nevet viseli tovább. Nyilatkozat hiányában a gyermek nevét az apaság vélelme nem érinti.

4:102. § [A teljes hatályú elismerés alaki feltételei és hatálya]

(1) **Az elismerést és a hozzájárulást az anyakönyvvezetőnél, a bíróságnál, a gyámhatóságnál vagy hivatásos konzuli tisztviselőnél kell jegyzőkönyvbe venni vagy közjegyzői okiratba kell foglalni.** A hozzájárulást a konzuli tanúsítvány kiállítására felhatalmazott tiszteletbeli konzulnál is meg lehet tenni. A jegyzőkönyv vagy az okirat aláírását követően az apai elismerő nyilatkozat nem vonható vissza.

(2) **A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat mindenkivel szemben hatályos.**

60. kérdés

Néhány napja beadtam a válókeresetet közös megegyezéssel. A férjemmel van egy közös 7 éves iskolás gyermekünk. Ingatlanunk, vagy más vagyonunk nincs. Erről szóló vagyonmegosztásos papírt mindketten aláírtuk. Az édesanyám házában élünk, normális rendezett körülmények közt. A férjem már pár hete nem lakik velünk. Nekem egy kb. 1 hónapja van kialakulóban egy új kapcsolat. A férjem a gyereket nem keresi személyesen, telefonon is 3-szor hívta fel. A férjem most azt mondja, hogy ő fogadott ügyvédet. Azzal érvel, hogy én a 4 órás munkából hogy akarom eltartani a gyereket, és hogy már barátom van. Kérdeztem, hogy mivel nincs közös vagyonunk, mit akar elérni. Válasza az volt, hogy majd megtudom. Kérdésem az lenne, hogy ő mit tud ezzel elérni? És hogy érdemes-e ügyvédet fogadnom?

A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. Törvény (Ptk.) értelmében a szülők együttesen, akár saját szükséges tartásuk korlátozásával kötelesek a gyermeket eltartani [Ptk.4:215. § (1)]. A gyermeket gondozó szülő a tartást természetben, a különélő szülő elsősorban pénzben teljesíti (a továbbiakban: gyermektartásdíj) [4:216. §].

A fentiek alapján – amennyiben Ön látja el a gyermek gondozását – Ön elsősorban természetben köteles hozzájárulni a gyermek tartásához, az tehát, hogy Ön mennyit és hány órában keres a gyermek elhelyezése kapcsán nem döntő jelentőségű kérdés. Figyelemmel azonban arra, hogy a házasság felbontása során egyéb vagyoni természetű igények is felmerülhetnek, javaslom, hogy a kereset kézhezvételét követően – amennyiben annak tartalmával nincs teljes egészében tisztában – konzultáljon egy jogi képviselővel.

Ú SZÉCHENYI TERV

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

